

ห้องสมุด
สำนักงาน ก.พ.

วาสนาชาชาชา

มิถุนายน ๒๕๑๔

วารสารข้าราชการ

จรรยาบรรณเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน บัญชาคดี หรือปัญหาข้อข้องใจอันใด
โปรดส่งคำถามไปที่ "บรรณาธิการวารสาร" นี้

จำหน่ายปลีก เฉลี่ยละ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ๑ ปี ๓๕ บาท รวมค่าส่ง
บอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพญาโลก
โทร. ๘๑๕๔๔๔ หรือ ๘๑๓๓๓๓ คือ ๓๔

อาศிரวาท

เนื่องในวัน "รัชดาภิเษก"

๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

ฉบับ ๑๖

สยามสยามภูวราช	ตำรวจทรงอาสน์
ปิ่นชาติปกชนคนไทย	
ยี่สิบห้าปีศรีสมัย	ศุภผ่องอำไพ
วิไลเลิศด้วยบารมี	
ทรงอศุขย์เดชจรัศจรรย์	ปกประชาชนี
ให้พันภัยพาลรารอน	
ถึงราชภูริโสกาอาทร	ข้าวเหลือเกลือหนอน
อกข้อนเคราะห์เข็ญเป็นไฉน	
เดชะกษัตริย์ฉัตรไชย	ปกเกล้าเผ่าไทย
จึงได้ไอยู่นกุดกมล	
ขอไท้เทวามาตล	สมเด็จพระภูมิพลฯ
ถกเถริกเกียรติกริตาการ	
อื่กองค์สมเด็จพระราชินี	นาถเจ้าจอมศรี
สวัสดิ์ฉัตรไชยไอศวรรย์	
ทรงเป็นปิ่นฟ้าลาวัญย์	เป็นมิ่งเป็นขวัญ
คุ้มเกล้าเผ่าไทยไชยงค์	
ขอ ๓ ถึงถ้วนมวลประสงค์	สมคำจ่านง
อาศิศคิตเขียนเพียรถวาย	

ห้องสมุด
สำนักงาน ก.พ.

แลสมเด็จพระเจ้าฟ้าชาย	ฟ้าหญิงทั้งหลาย
จุงใต้ทรงเกษมสราญรมณ์	
ณ วันรัชตภิเษกสม	สองในบรม
ราชวงศจักรีสยาม	
สองทรงปรากฏพระนาม	ครองราชย์ในสาม
ยุคของแผ่นดินถิ่นไทย	
นับแต่ยุคสุโขทัย	อยุธยาสมัย
ถึงรัตนโกสินทร์	
สามยุคสามแคว้นแผ่นดิน	พระนามสยามินทร์
คือสองกษัตริย์ขัตติยา	
หนึ่งองค์สมเด็จพระอัยกา	พระปิยมหา
ราชเจ้าทรงเสด็จเถลิงถวัลย์	
สองพระภูมิพลราชันย์	ปรมินทร์ ปันสวรรค
เจ็ดฉันท "รัชตภิเษก" สม	
ทวยไทยไต่ชันไต่ชม	ขอพระบรม
ราชเจ้าจุงเสวยสุขเกษม	
ทรงฉัตรรัตนอาอาม	ปราโมทย์ปรีดีเปรม
เหนือเกล้าชาวสยามงามนิรันดร ฯ	

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า "หนังสือวารสารข้าราชการ"
(กัจจา ปุณัน ประพันธ์)

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๖

ฉบับที่ ๖

มิถุนายน ๒๕๑๕

บทนำ	๕	
พระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชน	๗	ก้านนหยด
แนวความคิดในการพัฒนาองค์การ	๑๓	วัลลภ ชัยพิพัฒน์ และ สมบูรณ์ ผดุงเจริญ
จะอย่างไรดี	๒๕	พ.ศ. อรรถ วัชย์กุล
ข้อสอบเขาวัวกับการสอบข้าราชการ	๒๘	วิเชียร เกตุสิงห์
ข้อสอบ : การสอบแข่งขันเพื่อรับทุน เล่าเรียนหลวงและทุนรัฐบาล	๓๕	
ข้อสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี	๔๓	จำลอง อินทรกำแหง
สถานการณ์ปัจจุบัน : พลังทางเศรษฐกิจ ของญี่ปุ่น	๔๘	ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๕๓	ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์
ตอบปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๕๗	
กฎหมายและระเบียบใหม่	๖๕	
หมายกำหนดการ	๗๕	
ข่าวราชการ	๗๘	
บรรณาธิการแถลง	๘๖	

ที่ปรึกษา	พันเอกจินดา	ณ สงขลา	เลขาธิการ ก.พ.
	นายประวิณ	ณ นคร	รองเลขาธิการ ก.พ.
	นายโสรัจ	สุจริตกุล	รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ	นายเชิข	ธรรมาธิปต์		
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	นายอรุระ	แก้วไชโย	ดร. วัลลภ	สิงหวิสัย

กองบรรณาธิการ	นายประเชิญ	วาทกลินหอม	ผู้จัดการ	เรือเอก ผง	ตันติเฉลิม
	นายสมสละ	จิรพันธ์	ผู้ช่วยผู้จัดการ	นายสมพงษ์	ศรีวัฒน์
	นายเสริมสุข	โกวิทวานิช	กองจัดการ	นายบุญธรรม	นิสารัตน์
	นายพุทธพรชัย	มณเตรี		นายสุพจน์	สาทรกิจ
	นายบุญธรรม	กิจปรีดาวิสุทธิ			
	นายชาติ	เอี่ยมกระสุนธุ์	โรงพิมพ์	มงคลการพิมพ์	พระนคร
ฝ่ายศิลป์	นายอุดม	มิ่งเกษม	ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา	นางจรัส	อ่องจวิต

แสนแก่น

(กลบทกบเดินด้วยทอย)

คราวีบตี ขั้ววิบาก พรากของหวง
คล้ายสภณ คอสบัด พัดลมวง
แม่ครวญไห้ ไม่เคยห้วง เจ็บทรวงลึก

ขอบไต้ลม ชิมตัวรส สดสวาท
นอึ้งฤาคล้าย หน้ายฤาฉลาด น้าจิตหาญ
หลงระเรีง เหลิงระริก อึกไม่นาน
ชิมชบเขา เศร้าชมชาน ไม่หนแล

ใจอึกอึก จักอึกอึก ประพฤติผิด
มั่นชีวาตม์ มาตรชีวิต จะปลิดปลอด
ควันให้คับ ขวับให้คั้น สันหยศ
สมที่แค้น แสนที่คด ออกสูใจ

น้ำคำหวาน นานค่อยเวียน เปลี่ยนเป็นขม
พั้งงัน พลังายงม ต้องตรมตรีภ
ในยิ่งกลอก นอกยิ่งกลับ ลับเกินนึก
กลศึกษา กว่ารูสึก ศัตรูพาล

หมตชาตินี้ มีชาติไหน ขอไกลห่าง
แห่งอโรย โหยกร้าง เพราะไรแสบ
จนกระอ่วน จนกระอ๊ก ด้วยรกแปร
ยิ่งกว่ากว่าช้า ยากกว่าแสบ แก้วไม่ลด

ครวนข่มจิต คิคขจิต คัคกิเลส
เลือกทางพระ ละทางเพศ เหตุทุกข์ได้
โทษว่ากรรม ทำไว้ก่อน ย้อนมาไซ้
นับวันค่อย น้อยวันไซ้ ใจหายเอย.

พุทธนา มุณลง

ประชาชน-รัฐบาล-ข้าราชการ

“เปล่าเลยท่าน การที่ประเทศของท่านเจริญรุ่งเรืองเห็นปานนี้ แม้จะเป็นเพราะมีสถานที่ตั้งซึ่งอำนวยประโยชน์อยู่ไม่น้อยและมีคนกล้าหาญป่านราชสีห์อยู่เป็นอันมากก็จริง แต่หาใช่เป็นสาเหตุสำคัญประการใดไม่ ชาตินั้น ๆ ก็มีสถานที่ตั้งเป็นประโยชน์และมีทหารหาญอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ทั้งนี้เป็นเพราะมีรัฐบาลประกอบด้วยรูปการบริหารที่น่านิยมโดยชนทุกชั้น นับตั้งแต่องค์พระมหากษัตริย์ ตลอดจนขุนนาง ข้าราชการและประชาชน ต่างก็มีส่วนคำจุนค้ำจุนกันอยู่ เป็นรัฐบาลที่คนทุกคนตระหนักว่าตนมีส่วนร่วมอยู่ด้วย เป็นประเทศที่ทุกคนตระหนักดีว่าผลประโยชน์ของตนได้รับการทะนุบำรุง เหล่านี้ทำให้ทุกคนมีแก้ไขที่จะต่อสู้พิทักษ์รักษา ผู้ที่มีจิตใจเป็นเสรียอมกล้ากระทำในสิ่งทั้งหลายที่ผู้เป็นทาสเห็นว่าประหวั่นพร่นพรึงได้เสมอ”*

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นจักรกลที่สำคัญในการดำเนินบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเอกภาพ ความมั่นคงปลอดภัยและความเจริญก้าวหน้าขึ้นในรัฐ องค์ประกอบสำคัญสองในสี่อย่างของรัฐถึงรัฐบาลและประชาชน หรือพูดอีกนัยหนึ่งรัฐบาลกับประชาชนต้องอยู่คู่กัน จะแยกจากกันไม่ได้ หากขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอีกฝ่ายหนึ่งตั้งอยู่ไม่ได้ รัฐบาลกับประชาชนต่างเป็นกระจกเงาซึ่งกันและกัน หากรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพ ประชาชนก็ขาดความมั่นคงปลอดภัยในส่วนตัว ชีวิต ทรัพย์สิน และสังคมตลอดจนขาดความเจริญในด้านต่าง ๆ ฉะนั้น การดำเนินบริการสาธารณะของรัฐจะเป็นผลสำเร็จลงด้วยดีก็ต่ออาศัยความร่วมมือของข้าราชการและประชาชนเป็นส่วนสำคัญ ความร่วมมือของข้าราชการกับประชาชนนั้นขึ้นอยู่กับ การเข้าถึงประชาชนเป็นสาระสำคัญ

* พระคลังในสมัยรัชการที่ ๔ ตอบ Sir John Bowring ว่าเหตุใดประเทศอังกฤษซึ่งเป็นประเทศเด็กแต่มีอำนาจเกรียงไกร

กล่าวกันว่า การเข้าถึงประชาชนหมายถึงกรรมวิธีที่ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้เป็นผลดีแก่ประชาชนส่วนรวม ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม และประชาชนมีความพอใจรักใคร่นับถือและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้บรรลุจุดหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนมากเป็นข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมีความรับผิดชอบ มีความสามารถ ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และสำนึกในความสำคัญของประชาชนอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังต้องมีระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่จะอำนวยให้การดำเนินบริการสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประชาชนได้รับบริการรวดเร็วทันความต้องการ จึงเห็นได้ว่าในขบวนการเข้าถึงประชาชนนั้น ในขณะเดียวกันรัฐบาลจะต้องดำเนินการและจัดให้ใหม่เรื่องต่อไปเป็นอันดับแรก คือ สร้างข้าราชการที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามารถและปฏิบัติงานโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และจะต้องรีบดำเนินการขจัดตรวนข้าราชการซึ่งทำตนกดขี่ข่มเหงราษฎรและข้าราชการทุจริตในรูปต่างๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้าถึงประชาชน และจะต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติราชการ ทำให้ราชการล่าช้าและเป็นช่องทางให้เป็นเครื่องมือหากินของบรรดาข้าราชการผู้ชอบประพฤติดนแบบพวกมิฉฉาชีพโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นเครื่องมือ เพียงแต่ขจัดระเบียบและวิธีการปฏิบัติราชการอันเป็นอุปสรรคให้หมดไปยังไม่เพียงพอจำเป็นต้องค้นหาปรับปรุงระเบียบ ปฏิบัติราชการที่จะอำนวยความสะดวกการปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เป็นที่สงสัยว่าในขณะนี้ยังไม่มี การเอาจริงเอาจัง ในเรื่องทั้งสองดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด ในทางปฏิบัติควรที่จะมีการตั้งกรรมการขึ้นในระดับกรม ระดับกระทรวง และระดับชาติ เพื่อพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายและความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการในแต่ละระดับในการปฏิบัติราชการนั้นมีอะไรบ้าง สามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายสำเร็จแค่ไหน เพียงใด และมีอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไร เพื่อจะได้ทราบปัญหาที่แท้จริงและแก้ไขให้ตรงจุดมากกว่าที่จะไปแก้ปัญหากการทำงานซึ่งไม่ใช่เรื่องในหน้าที่ของตน ซึ่งเข้าทำนองไปแก้ปัญหากันอื่นทั้ง ๆ ที่ไม่สามารถแก้ปัญหากองส่วนราชการของตนเองแต่อย่างใด

พระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชน

สำนักงานวารสารก้านผู้ใหญ่บ้าน

๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

ถึงน้าก้าน ผู้ใหญ่ ที่เคารพ รัก แลนับถือ

แต่—ทุกท่านที่มีโอกาสได้อ่านจดหมายนี้

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

ผมขอเชิญชวนมวลพี่น้อง มาร่วมกันชื่นชมในพระบุญญาบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้เถลิงถวัลยราชสมบัติ เริ่มตั้งแต่ ๙ มิถุนายน ๒๔๙๙ (ตรงกับวันอาทิตย์ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๗ ปีจอ อัฐศก) มาจนถึงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ (ตรงกับวันพุธแรม ๑ ค่ำ เดือน ๗ ปีกุน ตรีศก) วันครบ ๒๕ ปีเต็มบริบูรณ์ตามสุริยคติกาล พระองค์ได้ทรงมีพระราชวิริยะอุตสาหะบำเพ็ญพระราชกรณียกิจการปกป้องคุ้มครองผืนแผ่นดินไทย สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่พระราชอาณาจักร ทำนุบำรุงพระศาสนาให้รุ่งเรืองไพบูรณ์ติดต่อสม่ำเสมอเรื่อยมา อันนับเป็นพระมหากษัตริย์คุณหาที่สุดมิได้

ในโอกาสอันเป็นมหามงคลนี้ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมี ฯพณ ฯ จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี จึงพร้อมใจกันจัดงานเฉลิมฉลองขนตามพระราชประเพณีนิยม เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นมิ่งขวัญแก่ประเทศชาติดังที่เคยปฏิบัติมาแล้วในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เรียกว่า “พระราชพิธีรัชดาภิเษก” มีกำหนด ๓ วัน เริ่มแต่วันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๔

ในการนี้ คณะกรรมการจัดงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก จัดให้มีการประกวดแต่งความเรียง “เฉลิมพระเกียรติ” ขึ้นเป็นส่วนหนึ่งด้วยสำหรับประเภทประชาชน ในหัวข้อ “เรื่อง พระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชน”

น้ำก้านั้น พี่ผู้ใหญ่ที่รัก ผมขอสนับสนุนแนวความคิดนั้นเป็นอย่างดี ราษฎรชาวบ้านของเราจะได้รู้กันทั่วๆ ไปว่า ตลอดระยะเวลา ๒๕ ปี ที่พระองค์ดำรงอยู่ในสิริสมบัติผ่านมาแล้ว พระองค์ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อประชาชนอย่างไรบ้าง

น่าเสียดาย ที่ผมไม่มีความรู้ พอจะขึ้นอาสาสู้เขียนเข้าประกวด แต่ด้วยความรำลึกในพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ และชื่นชมศรัทธาในพระบุญญาบารมีด้วยใจซื่อบริสุทธิ์ในพระองค์เป็นอย่างดี ที่ได้ทรงบำเพ็ญต่อประเทศชาติและประชาชนของพระองค์ อำนวยประโยชน์ล้นเหลือ ผมจึงได้บันทึกย่อ "พระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชน" สรุปเอาไว้ นำมาเขียน ให้นำน้ำก้านั้น พี่ผู้ใหญ่อ่านแล้วจะนำไปเล่าให้ลูกบ้านฟัง ผมก็ยินดี

ร่าย

ศรีสิทธิพิชิตพิไชย ไกรกรรุกรุ่งเรืองยศ ปราบกฏเกียรติ์กำจัดฉายพระคุณแผ่หล้า
รื้อรอนเข็ญขาดเมือง เรื่องบุญฤทธิ์ร่มราชฎี ข้าต้อล้าเค็ญขุนอ่อนใจมาตยประชา สบสัมาเสพ-
สุข สนุกทั่วธรณิน ข้าศึกยินแสบงเดช องค์อิสเรศร์แหล่งสยาม งามพระองค์กลแกล้ง แสร้งวัง
สถชต์แต่ฟ้า จบแหล่งหล้าใครเทียม เจ้าจอมเสียมสุรราช ปราชญ์เป็รื่องปรีชาชาญ สบคุณ-
สารสมบุรณ์ พูลพระกรุณาคุณ ก่อนการบุญบมิเบือ เพื่อแผ่ทานบมิร้าง สร้างกุศลเชิดชู สาสนุ
ปล้มภก ยกบวรพุทธศาสนา ถาวรยัตินยง ดำรงตามพุทโธวาท ทรงสรรพศาสตร์ชำนาญ
ชาญคตธรรมโลก พูลเพิ่มโภคสมบัติ ดำรงสตัยสุจริต พจนวิจิตรรรวากย์ หลายสำพากย์ภาษา
สำเสนาเนืองอเนก มนตรีเอกอนันต์ สมบุรณ์สรรพสมบัติ ขนัตเนืองนกรประชา เสพสุขนุสุข
ล้น พันอู่บ่ทวันตราย ทุกวันวายว่างเศร้า เพราะพระเดชเกลยเกล้า เกล่อนร้อนเป็นเขมม" ๑๐

พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช นั้นหรือมิได้ค
พลาดเพี้ยนไปแม้แต่นิดเดียว จากความในลิลิต ของพระองค์เจ้าคัคณางยุคล (ลิลิต) (กรมหลวง
พิชิตปรีชากร) ทรงแต่งไว้ตั้งแต่เมื่อ ๔๗ ปีมาแล้ว แต่อย่างไรไคเลย

๑. หนังสือคำกลอนสรรเสริญพระบารมี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาคที่ ๑ พิมพ์พระราชทานใน
การบำเพ็ญพระราชกุศลเมื่อสมเด็จพระเจ้าอนังนางเซอ เจ้าฟ้ามาลินีนภดาราสิ้นพระชนม์มาดถึงสัคมวาร ณ วันที่ ๑
มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๘ พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร.

บันทึกย่อ “พระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชน” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช

๑. พระองค์ทรงเพียบพร้อมไปด้วย “ทศพิธราชธรรม” และ “ธรรม” สำหรับ
พระมหากษัตริย์ทุกประการ สมดังกระแสพระราชดำรัสแรกแก่ประชาชนชาวไทยว่า

“เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

๒. พระองค์ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณต่อประชาชนทุกคน ทุกภาค ทุกจังหวัดทั่ว
ประเทศไทย เสด็จเยี่ยมภาคกลาง ภาคอีสาน เป็นครั้งแรก เมื่อ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ เสด็จ
ภาคเหนือและภาคใต้เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ นำความชื่นชมโสมนัสไปสู่ราษฎรชาวภาค
นั้น ๆ อันนับว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณยิ่ง

๓. ด้านการศาสนา พระองค์ทรงปฏิบัติตาม “ธรรม” แสดงตนเป็นพุทธมามกะ
บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก สร้างพระพุทธรูป
ประจำรัชกาลที่ ๙ เสด็จไปทรงมอบให้ไว้ประจำจังหวัด ทุกจังหวัดด้วยพระองค์เองเพื่อให้เป็น
เครื่องสักการบูชาประจำเมืองเป็นมิ่งขวัญของอาณาประชาราษฎร์ เป็นสัญลักษณ์ของความ
สมานสามัคคีเป็นอันเดียวของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ

๔. ด้านต่างประเทศ พระองค์เสด็จต่างประเทศเป็นทางราชการหลายครั้ง ทุกครั้ง
ได้ทรงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศให้กระชับกันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ทรงสร้างความ
ประทับใจให้ทั้งนักเรียนไทยและชาวต่างประเทศอย่างลึกซึ้ง

๕. ด้านการสงเคราะห์ พระองค์ทรงมีน้ำพระทัยเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาธรรม
สงเคราะห์ผู้ได้รับความทุกข์ยาก เสด็จเยี่ยมและพระราชทานสิ่งของแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ
ทรงตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ช่วยเหลือคนทั่วไป เสด็จเยี่ยม
พสกนิกรของพระองค์ในทุกถิ่นที่ แม้ในที่ที่ทุรกันดาร พระราชทานสิ่งของช่วยยั้งชีพ พระองค์
เคยทรงมีพระราชดำรัสไว้ว่า “เราจะเป็นผู้สุขได้อย่างไร ในเมื่อพี่น้องร่วมชาติ ต้องทนทุกข์-
ทรมาน ทั้งด้านเหตุการณ์ สถานการณ์ และความยากจน”

๖. ด้านการศึกษา พระองค์ทรงสนับสนุนการศึกษาทุกวิถีทาง เสด็จมหาวิทยาลัย และพระราชทานพระบรมราโชวาท ทรงตั้งมูลนิธิ “อานันทมหิดล” ส่งเสริมนักศึกษาให้เรียน มหาวิทยาลัยในระดับสูง ณ ต่างประเทศกลับมาช่วยเหลือประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณโดยตรงต่อนักศึกษา ครูอาจารย์ และประเทศชาติ

๗. ด้านการป้องกันประเทศพระองค์ได้ทรงกระทำทุกวิถีทางเพื่อการป้องกันประเทศ ในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านการสร้างเสริมพัฒนา ด้านการทหาร และด้านการเมือง เยี่ยมเยียน ปลุกปลอบ บำรุงขวัญ ผู้ที่กำลังเจ็บป่วย ได้รับทุกข์ แม้อยู่ในท้องที่ห่างไกล

๘. ในกรณีทุกๆ ด้าน อันเป็นที่ประจักษ์แจ้งอยู่แก่ใจของท่านทั้งหลายอยู่แล้ว นึกานัน ผู้ใหญ่ที่รัก ครับ พระมหากษัตริย์คุณของพระองค์นั้นเหลือล้นจะ ให้สมพรรณนาอย่างไรก็ไม่หมดหรอก ขอให้สมอัญเชิญคำโคลงพระราชนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหนังสือนิทราชาคริต มาพรรณนาให้ฟัง ดังนี้—

“บารมีพระมากพัน	รำพัน
พระพิทักษ์ยุติธรรม	ด่องแท้
บริสุทธิตุงดวงตะวัน	ส่องโลก ไชร์แธ
ทวยราชภูรร์รักบาทแม่	ยังด้วยบิตุรงค์”

เป็นใจครับ พระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ นึกานันซาบซึ้งใจบ้างไหม?

ในความคิดเห็นของผม ยังมีอีกสิ่งหนึ่งครับที่ไม่อยากจะให้ผ่านไป ผมครุ่นคิด ของผมเพียงผู้เดียว ไม่ทราบว่าคนอื่นจะคิดเหมือนผมหรือไม่ แต่ก็อยากให้นึกานันได้รับทราบ มิเช่นนั้นนอกจากจะแตกตาย คือผมคิดของผมว่า

“ท่ามกลางภัย ภัยอันตรายทั้งมวล ความผันผวน ยุ่งเหยิง ไม่สงบ ทั้งนอกและในบ้านเราทุกวันนี้ ประเทศไทยเป็นไทยอยู่ได้ ประชาชนพลเมืองมีความร่มเย็นเป็นสุขอยู่ได้ พระพุทธศาสนาสุทธิตย์สถาพรอยู่ได้ เพราะ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช” ที่ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณต่อปวงชนชาวไทย”

เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะ

“๑. องค์พระประมุขของชาติ ทรงเป็นมิ่งขวัญของประชาชน เวลานประชาชนชาวไทยมีความภูมิใจในองค์พระประมุขเป็นอย่างยิ่ง ถ้าผู้ อยู่ในปกครองขาดความเชื่อมั่นใน

หัวหน้า เมอมภยอนตรายเกิดชนกจะพากันเสียขวัญ เมื่อเสียขวัญกษัตริย์เบียบวินัย และเมอ
 กษัตริย์เบียบวินัยก็ยากแก่การปกครองเป็นอันมาก การที่ประชาชนชาวไทยมีองค์พระมหากษัตริย์
 ผู้ทรงคุณธรรมอันประเสริฐเป็นพระประมุขและเป็นมิ่งขวัญอยู่อย่างนี้ จึงเป็นคุณประโยชน์อย่าง
 สำคัญในการปกครองบ้านเมือง

๒. องค์พระประมุขของชาติ ทรงเป็นที่รวมจิตใจของประชาชน ประชาชนใน
 ชาติแม้จะต่างกันโดยเพศ โดยวัย โดยอาชีพ โดยฐานะ โดยศาสนาโดยความรู้สึกนึกคิด และ
 โดยสติปัญญา แต่ทุกคนก็มีจิตใจรวมอยู่ในจุดเดียวกัน คือองค์พระประมุขของชาติ ด้วยความ
 จงรักภักดี ความรู้สึกทวามมีพระประมุของค์เดียวกันนี้ ย่อมจะก่อให้เกิดภราดรภาพ คือเกิด
 ความรู้สึกเป็นพี่น้องกันชนในหมู่ประชาชน

๓. องค์พระประมุขของชาติ ทรงเป็นศรีสง่าของรัฐ เป็นเครื่องปรากฏแห่งรัฐทรง
 เป็นผู้แทนของประชาชนชาวไทยในนานาประเทศ และทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความดี ความ
 งาม อารยธรรม และวัฒนธรรมของชาติ” ๒

นำก้านั้น พี่ผู้ใหญ่ครับ เห็นหรือยังว่า การที่พสกนิกรอยู่เป็นสุขทุกวันนี้ก็เพราะ
 พระบารมีปกเกล้า พระองค์เป็นเหมือนร่มโพธิ์ ร่มไทร คุ่มทองหล้า ปกป้องทั้งปวงประชาทั่ว
 แผ่นดินให้อยู่สุขสงบ ร่มเย็น ผมจึงเห็นว่า ประชากราชฎจะขาดพระองค์เสียมิได้

คำอุปมาอุปมัย ยังได้ว่าไวว่า—

“พระมหากษัตริย์ นั้น เปรียบเหมือน “ชีวิต”

ประชาราษฎร์ เปรียบเหมือน “ร่างกาย”

“ร่างกาย” จะอยู่ได้อย่างไร

ถ้าไม่มี “ชีวิต”

ขอตาก่อน โชคดีจะมีแต่ท่านทั้งหลาย

“ก้านั้นหยด”

๒. พ่วง สุวรรณรัฐ

— เรื่อง พระราชกรณียกิจในส่วนพระมหากษัตริย์กับ

ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

หนังสือเสภาภิบาล เล่มที่ ๕๘ ตอนที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๖ หน้า ๒-๓

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

แนวความคิดในการพัฒนาองค์การ

โดย วัลลก ชัยพิพัฒน์ และ สมบูรณ์ มงคลเจริญ

นักบริหารผู้ชาญฉลาดย่อมตระหนักดีว่า องค์การหรือหน่วยงาน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในส่วนตัวของบุคคล ของกลุ่ม และขององค์การเอง โดยไม่มีผู้ใดสามารถขีด ขวางหรือยับยั้งการเปลี่ยนแปลงได้ และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง ฉะนั้น การที่พยายามรักษา เสถียรภาพและความไม่เปลี่ยนแปลงจึงเป็นการ ขัดขวางต่อกฎแห่งความเป็นจริง นักบริหาร ยิ่งตระหนักต่อไปอีกว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น ผู้ทำงานมักจะมีปฏิกิริยาต่อต้านขั้ขึ้น ไม่พึงพอใจ การต่อต้านขั้ขึ้นและไม่พึงพอใจ นี้ อาจเกิดขึ้นได้แก่ผู้ทำงานในทุกระดับ เช่น ในกรณี ผู้บังคับบัญชาต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อประสิทธิภาพของงาน ผู้ใต้บังคับ ขั้บัญชาอาจต่อต้านขั้ขึ้นไม่พอใจ เพราะอาจ

เข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นการ ขัดต่อฐานะ และคุณค่าของตน ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้ใต้ บังคับบัญชาต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อ สวัสดิภาพ ผู้บังคับบัญชาก็อาจต่อต้านขั้ขึ้น หรือไม่พอใจ เพราะเข้าใจว่าเป็นการกระทบ กระเทือนต่ออำนาจการปกครองหรือความมั่นคง ในตำแหน่งหน้าที่ของตน ดังนั้น เป็นต้น ถ้าจะ พิจารณาให้ถ่องแท้ตามเหตุผล และโดยความ เป็นจริงแล้ว แนวความคิดในการเปลี่ยนแปลง ต่างหากที่จะทำให้มีประสบการณ์มากขึ้น และ ได้รับคุณประโยชน์ใหม่ๆ อันเป็นที่น่าพึงพอ ใจมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วนั่นเองเป็น แรงผลักดันให้นักบริหารสรรหา กระบวน การที่จะนำมาใช้ ในการแก้ ปัญหา และควบคุมการ เปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตาม ความต้อง การของ องค์การ

ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สอง มีนักวิทยาศาสตร์สังคมกลุ่มหนึ่งในสหรัฐอเมริกาได้ใช้ความพยายามร่วมกัน สร้างวิทยาศาสตร์สังคมสาขาใหม่ขึ้น ด้วยการนำเอาทฤษฎีและข้อมูลในวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ มาผสมผสานกันเข้า ตั้งสมมติฐานขึ้นใหม่ และทำการศึกษา ค้นคว้า พิสูจน์ สมมติฐานด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ สาขาใหม่ของวิทยาศาสตร์สังคมนี้คือ พฤติกรรมศาสตร์ หรือ ประพฤติกรรมการศึกษา (Behavioral Sciences) อันเป็นวิชาที่ศึกษาค้นคว้า ถึงปรากฏการณ์อันเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ที่รวมกันอยู่อย่าง เป็น ระบบในสังคม และแม้ว่าข้อยุติของพฤติกรรมศาสตร์จะยังไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้องทำการศึกษาค้นคว้าต่อไป แต่สมมติฐานของวิชานี้มีประโยชน์อย่างมากมาต่อวงการบริหาร และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็น อิทธิพลในยุคใหม่ให้เน้นหนักถึงการเปลี่ยนแปลง (Change) และการแปรเปลี่ยน (Variability)

สมมติฐานของพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งได้นำมา ประยุกต์ เป็น กระบวนการควบคุม การเปลี่ยนแปลงขององค์กรนั่นเองที่เรียกว่า การ

พัฒนาองค์กร (Organization Development) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า OD

แนวความคิด OD นั้น ต้องการที่จะควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงขององค์กรให้เป็นไปตามแผนที่จัดวางไว้ล่วงหน้า โดยมีสาระสำคัญ ๓ ชั้นเรียกว่า **Three core-objectives** กล่าวคือ “การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) หรือคุณค่า หรือค่านิยม (Value) จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior) และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง (Structure) และนโยบาย (Policy) ขององค์กร” โดยนัยนี้จะเห็นได้ว่าการพัฒนาองค์กร หรือ OD มีสาระสำคัญแตกต่างกับการปรับปรุงองค์กร (Reorganization) ซึ่งมุ่งจะเปลี่ยนแนวความคิด (Concept oriented) ในการจัดระเบียบของกิจการโดยให้ความสนใจต่อทัศนคติ คุณค่า และพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรน้อยที่สุดหรือไม่คำนึงถึงเลย

ความหมายของการพัฒนาองค์กร

ได้มีผู้ให้คำนิยามความหมายของ OD ไว้หลายอย่างแตกต่างกัน ดังนี้

Richard Beckhard ให้ความหมายว่า

OD คือ กระบวนการซึ่งประกอบด้วย

๑. โครงการเปลี่ยนแปลงตามแผน
๒. บังเกิดผลต่อระบบงาน
๓. เป็นการบริหารงานจากเบื้องบน
๔. มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิผล

และสุขภาพขององค์กร

๕. บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้
ด้วยการใช้ความรู้ทางพฤติกรรมศาสตร์

Robert T. Golembiewski ให้ความสำคัญ
หมายไว้ตาม Three core-objectives

OD หมายความว่า ศึกษาศาสตร์ แบบ
บรรทัดฐาน (Normative) ของการให้การ
ศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งจะให้ผลต่อระบบ ความ
เชื่อ คุณค่า และทัศนคติของบุคคลภายใน
องค์กรเพื่อเร่งรัดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดย
นำเอาผลของความเจริญทางวิชาการแขนงต่าง ๆ
มาใช้ในวงงานอุตสาหกรรมและสังคมทั่วไป
และรวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์
การโดยวิธีการข้างต้นด้วย

Warren G. Bennis ให้ความหมายว่า

OD หมายถึง การยอมรับที่จะเปลี่ยน
แปลง โดยใช้ยุทธศาสตร์ของการศึกษาที่ซับซ้อน
ซึ่งจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในความ

เชื่อ ทัศนคติ คุณค่าและโครงสร้างขององค์การ
อันจะทำให้สามารถปรับตัวเข้าได้กับความ
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของวิชาการ ตลาด
ตลอดจนความต้องการใหม่ ๆ

คำนิยามที่เข้าใจง่ายที่สุด อาจได้แก่
คำนิยามของ Dr. Weldon Moffitt ซึ่งให้
ความหมายว่า

OD หมายถึง กระบวนการที่พยายามจะ
เพิ่มประสิทธิภาพขององค์การด้วยการสนธิความ
ต้องการของบุคคล (Individual Needs) ให้
เหมาะสมกลมกลืนกับภารกิจขององค์การ
(Organization Mission) ด้วยวิธีการเปลี่ยน
แปลงอย่างมีแผนในระบบทั้งหมดของการทำ
งานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ความหมายดังกล่าวคล้ายคลึงกับกิจกรรม
ของ Richard Beckhard และขึ้นอยู่กับคำ
สำคัญ ๆ ที่ควรจะทำความเข้าใจ คือ คำว่า
กระบวนการ ภารกิจขององค์การ การเปลี่ยน
แปลงอย่างมีแผน (Planned Change) และ
ระบบทั้งหมดของการทำงาน (Total System)

แผนการ OD เป็นกระบวนการที่ต้องทำ
เป็นขั้นตอนและต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจรวมเอา
โครงการฝึกอบรม การประชุมสัมมนาเพื่อ

ประเมินผล การให้คำปรึกษา การวิจัย ฯลฯ เข้าไว้ด้วย แต่ผลส่วนรวมจะต้องมุ่งต่อการพัฒนากระบวนการทำงาน และบรรยากาศที่สนับสนุนต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กรให้ลุล่วงไป

ภารกิจขององค์กร ถ้าเป็นการผลิตและขายสิ่งของซึ่งเป็นกิจการเล็ก ๆ น้อย ๆ มุ่งไปว่าทำอะไรจึงจะสามารถผลิตให้ได้มาก คุณภาพสูง โดยใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด ความพยายามขั้นมูลฐานของแผนการ OD ซึ่งได้แก่ การสนธิหรือผสมผสานความต้องการของบุคคลให้เหมาะสมกลมกลืนกับภารกิจขององค์กรมากที่สุด ก็อาจกระทำได้ง่ายด้วยการให้ความสนใจสร้างบรรยากาศให้คนทำงานรู้สึกเป็นอิสระในการใช้ความสามารถของเขา แต่ถ้าภารกิจขององค์กรยุ่งยากซับซ้อน การสร้างบรรยากาศก็ยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งขึ้นเป็นเงาตามตัว

การเปลี่ยนแปลงในองค์กรต้องวางแผนล่วงหน้า ในรายละเอียดและพิจารณาอย่างรอบคอบในการแก้ไขผลที่จะเกิดขึ้น มิฉะนั้นยั้งที่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างหรือนโยบายของโครงการโดยมิได้มีการพิจารณาวางแผนมาก่อน แต่นั่นเป็นผลของ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ มิใช่ผลที่เกิดขึ้นเพราะเทคนิคของการเปลี่ยนแปลงการวางแผนและการประเมินผล การเปลี่ยนแปลงการวางแผน และการประเมินผล การเปลี่ยนแปลงเป็นหลักสำคัญของ OD

การเปลี่ยนแปลงในความหมายของ OD หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบของการทำงาน ซึ่งอาจหมายรวมทั้งระบบใหญ่เช่นทุกหน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย หรืออาจหมายถึงระบบย่อย คือเพียงภายในกรมการปกครองก็ได้ เพราะโดยทั่วไปแล้วขอบเขตของระบบ หมายถึงหน่วยปกครองหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีความรับผิดชอบและดำเนินการตามความต้องการขั้นมูลฐานของกระบวนการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง โดยอย่างหนึ่ง

ด้วยความหมายข้างต้นที่อธิบายมานี้จะเห็นว่า แผนการ OD นั้น เฟื่องเลี้ยงทั้งการพัฒนาตัวบุคคลและพัฒนาองค์กรไปพร้อมกัน แต่ต่างจากการปรับปรุงองค์กร (Reorganization) ซึ่งเฟื่องเลี้ยงเฉพาะองค์กรไม่คำนึงถึงตัวบุคคล และแตกต่างจากการพัฒนาการจัดการ (Management Development) ซึ่งเฟื่องเลี้ยงเฉพาะการพัฒนาตัวบุคคลไม่คำนึงถึงองค์กร

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์การ

แผนการ OD มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

- ๑) เพื่อ สร้างบรรยากาศที่จะ สนับสนุนให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหา
- ๒) ส่งเสริมอำนาจที่มีอยู่ โดยบทบาท และฐานะ ให้เพียบพร้อมด้วยความรู้และความสามารถ
- ๓) ช่วย ให้ความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ดำเนินไปบนรากฐานของข่าวสารที่ใกล้เคียงความจริง
- ๔) สร้าง ความเชื่อถือนระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่มตลอดทั่วองค์การ
- ๕) สร้างการแข่งขันให้มีความสัมพันธ์ต่อจุดมุ่งหมายของงานมากขึ้น และให้มีความร่วมมือกันมากขึ้น
- ๖) พัฒนา ระบบการ ให้ ความ ตีความ ขอบ ซึ่งจะสนับสนุนทั้งภารกิจขององค์การ และความก้าวหน้าของบุคคล
- ๗) เพิ่มพูนความรู้สึกลงในการเป็นเจ้าของ วัตถุประสงค์ขององค์การ

๘) ช่วยนักบริหาร ให้บริหารงานตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การมากขึ้น ยิ่งกว่าจะ “ทำอย่างที่เคยทำ” หรือ รับผิดชอบอยู่แต่อย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์

๙) เพิ่มพูนการควบคุมตนเอง และความต้องการให้ตนเองก้าวหน้า ของคนในองค์การ

ปัญหาที่ควร จะได้รับการแก้ไขด้วยการพัฒนาองค์การ

การที่จะตัดสินใจว่า จะใช้แผนการ OD แก่องค์การใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัญหาที่เกิดขึ้น และปัญหาเหล่านั้นเป็นสิ่งบอกเหตุที่สำคัญ ซึ่งสมควรจะใช้แผนการ OD เข้าแก้ไข

- ๑) ขาดการร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงาน
- ๒) อำนาจและหน้าที่ไม่กำหนดไว้ให้แน่ชัดเมื่อมีการรวมหน่วยงานกัน
- ๓) การแก้ปัญหาในวงงานใช้เวลานานเกินไป
- ๔) คณะ ที่ ปรีกษา ไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ

๕) โครงการทดลองหรืองานบางอย่าง
ต้อง มีการ ติดต่อกันสัมพันธ์ กันภายในระหว่าง
บุคคล

๖) ต้องการเปลี่ยนกลวิธีการจัดการ

๗) ต้องการเปลี่ยนทัศนคติ

๘) ต้องการเปลี่ยนโครงสร้างและนโยบาย
ขององค์การ

๙) ต้องการปรับปรุงการทำงานร่วมกัน
ระหว่างกลุ่ม

๑๐) ต้องการ ใช้ ระบบ การ ติดต่อกัน
อย่างกว้างขวาง

๑๑) ต้องการวางแผนงานที่ดีกว่า

๑๒) ต้องการ ปรับตัวให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อม

๑๓) ต้องการเปลี่ยนการจูงใจของหน่วย
งาน

๑๔) ปัญหาต่างๆ มีมากขึ้น คั่งค้าง
และสะสมไม่ออก

เพียงแต่ปัญหาประการหนึ่งประการใด
ข้างบนนี้เกิดขึ้นย่อมสมควรใช้แผนการ OD
เข้าแก้ไขได้

ลักษณะสำคัญของการพัฒนาองค์การ

โดยทั่วไป แผนการ OD จะมีลักษณะ
ดังนี้

๑. มุ่งต่อผลส่วนรวม ของ องค์การ หรือ
กลุ่ม ซึ่งแตกต่างกับวัตถุประสงค์ของการฝึก
อบรม ที่มุ่งผลโดยตรงต่อตัวบุคคล

๒. เน้นหนักในเทคนิคของการทดลอง
(เช่น บทบาทสมมติ แบบฝึกหัดแก้ปัญหา
T. Group) เพิ่มขึ้นจากวิธีการบรรยายของ
การฝึกอบรมแบบดั้งเดิม

๓. วิชาที่ใช้ ประกอบด้วย ปัญหา ที่เกิด
ขึ้นจริง หรือเหตุการณ์ปรากฏอยู่ในองค์
การมากกว่าการใช้กรณีสมมติหรือยกตัวอย่าง

๔. เน้นหนักในความสามารถที่จะสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ยิ่งกว่าความ
ชำนาญงาน เนื้อหาและวิธีการตั้งอยู่บนราก
ฐานของพฤติกรรมศาสตร์ ยิ่งกว่ารากฐาน
ของทฤษฎีการบริหาร หรือการวิจัยผลงานหรือ
เทคนิคในการบริหารงานบุคคล และมักจะใช้
วิธีการของ Laboratory Training, Managerial
Grid Training, Survey — Feedback
Techniques และ Industrial Psychology

๕. มุ่งต่อการพัฒนาพฤติกรรมของกลุ่ม ในส่วนที่เกี่ยวกับ การติดต่อสื่อสารการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาซึ่งกว่าจะเพื่อให้เข้าใจ ในหลักการหรือทฤษฎีและผู้ฝึกอบรมมักจะทำ ตัวเป็นที่ปรึกษา หรือทำตัวเปลี่ยน (Change agent) มากกว่าจะเป็นครูผู้เชี่ยวชาญ

๖. มักจะนำไปใช้สร้าง ความยึดถือใน ระบบคุณค่าของบุคคล เพื่อประโยชน์ในการ สนธิความต้องการของบุคคลให้เหมาะสมกลม กลืนกับวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยเปิด โอกาสให้บุคคลมีความก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง ตลอดจนสนับสนุนให้ใช้คุณค่าของ มนุษย์สัมพันธ์อย่างเปิดเผย

๗. ไม่มีความตั้งใจจะล้มล้างแนวความคิดเกี่ยวกับโครงสร้างของอำนาจหน้าที่ซึ่งมีอยู่ในองค์กร จะช่วยแก้ไขอำนาจหน้าที่ซึ่ง มิได้เป็นไปตามปกติ

วิธีการพัฒนาองค์กร

แผนการ OD มิได้ใช้วิธีการอย่างหนึ่ง อย่างใด หรือชุด (Set) หนึ่งชุดใดโดยเฉพาะ ๕๕ เพราะการจะใช้วิธีการอย่างใด หรือ จัดให้เป็นชุดอย่างไรนั้น ๕๖ ขึ้นอยู่กับปัญหาและ

วัตถุประสงค์ ๕๗ ซึ่งแต่ละองค์การก็มีปัญหาแตกต่างกัน ฉะนั้น ๕๘ วัตถุประสงค์ของแผนการ OD ก็ย่อมแตกต่างกันไป จะกำหนดให้เป็นวิธีการ เดียวกัน หรือแบบเดียวกันหาได้ไม่ ตัวอย่าง ที่จะยกมาเป็นตัวอย่างของวิธีการในการพัฒนา ๕๙ องค์กร แต่ก็ไม่ใช่วิธีทั้งหมด และในแผน การ OD แต่ละแผนอาจใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ ๖๐ มากน้อยแตกต่างกันไปได้

๑. Laboratory Training ใช้เวลาฝึกอบรม ๓ วัน ถึง ๒ อาทิตย์ มุ่งหมายขั้นต้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาเข้าใจว่า อะไรที่ ทำให้ เขาเป็นที่เชื่อถือ ๖๑ อะไรทำให้กลุ่มทำหน้าที่ นั้น ๆ และเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน ๖๒ ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม ตลอดจนพิจารณา ถึงคุณค่าและปัญหาขององค์กรและของแต่ละ บุคคล การจัดกลุ่มแตกต่างกัน ดังนี้

๑.๑ Strangers Laboratory ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมาจากที่ต่าง ๆ กัน อาจมีทั้ง ชายและหญิง ๖๓ พื้นฐานด้านความรู้ ความ ขำนาญ และอาชีพแตกต่างกัน

๑.๒ Cousins Laboratory ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมีระดับการศึกษาและอาชีพเดียว

๒๐ แนวความคิดในการพัฒนาองค์กร

กัน แต่มีผู้บังคับบัญชาต่างกัน และไม่เลือกเอาผู้อยู่ในแผนกเดียวกันมาถึง ๒ คน

๑.๓ Family Laboratory ปกติจะรวมทั้งผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา และบางทีประกอบด้วยบุคคลสำคัญในหน่วยงาน

๒. การทำงานเป็นทีม (Team Building) พิจารณาถึงปัญหาของคนที่คล้ายกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล และองค์การที่เกี่ยวข้องกับการร่วมมือช่วยเหลือของกลุ่มการทำงานร่วมกัน การเสริมสร้างและสามารถในหน้าที่

๒.๑ การตั้งทีมใหม่ (Establishing New Team) พิจารณาถึงการพัฒนาขอบเขตของงาน และความมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถปฏิบัติได้ และทำนองเดียวกันก็เป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นขณะทำงานร่วมกัน

๒.๒ กระชับทีมที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง (Strengthening Existing Team) พิจารณาย้อนหลังเพื่อตัดสินใจแก้ไขปัญหา ตลอดจน

ปรับปรุงแผนปฏิบัติ ที่จะแก้ไข ปัญหา และใช้ความเข้มแข็งให้เป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน

๒.๓ ทีมที่ปรับปรุงใหม่ (Reforming Team) คล้ายข้อ ๒.๒ แต่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนมากทำงานด้วยกันมาตั้งแต่ต้น และพิจารณาถึงการ คาดหมาย ปัญหา ที่จะปรับปรุงร่วมกัน

๓. เทคนิคในการวิจัย วิธีการที่ใช้เป็นการวิจัยว่าปัญหานั้นได้แก่อะไร และจะเน้นถึงผลงานแต่เพียงเล็กน้อย

๓.๑ เหตุผลตามแนวตั้ง (Vertical Sensing) ได้แก่การสัมภาษณ์บุคคลส่วนน้อยทั้งหมด ตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาลงมา เพื่อหาสาเหตุใหญ่ของปัญหาองค์การ ผู้สัมภาษณ์ต้องรายงานผลต่อกันและกันทุกคนจากสูงถึงต่ำ และอาจอภิปรายถึงปัญหาที่เข้าใจว่าเกิดขึ้นในระดับต่างๆ ขององค์การ ปกติวิธีนี้ใช้กันตามกลุ่มเล็ก ๆ

๓.๒ เหตุผลในแนวระดับ (Horizontal Sensing) ปกติทำในกลุ่มเล็กโดยวิธีสุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมมาจากบุคคล ๓-๔ ระดับใน

องค์การการพิจารณาก็มุ่งเพื่อขบปัญหาซึ่งสัมพันธ์กับคนทั่วไปในระดับเดียวกัน

๓.๓ ทีมที่ปรึกษาของกอง (Division Consulting Team) ทีมหนึ่งประกอบด้วยหัวหน้ากองทั่วไป หัวหน้ากองด้านบริหารงานบุคคลและที่ปรึกษาภายนอก ที่ปรึกษานอกทีม ปกติต้องมีความชำนาญทางเทคนิคการพัฒนากิจการ และมีได้อยู่ในองค์การ ทีมนี้ประชุมกันประมาณเดือนละครั้ง ปรึกษาสถานการณ์ทั่วไปของกอง เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของโครงการบริหารงานบุคคลที่ดำเนินการอยู่ เพื่อค้นหาปัญหาใหม่ และวางแผนปฏิบัติในอนาคต

๓.๔ กระจกเงาองค์การ (Organization Mirroring) วิธีที่คนจำนวนมากในหน่วยงานขององค์การถูกมองโดยสายตาของผู้อื่น เช่น กองฝึกอบรมต้องการทราบว่าคนอื่นเขามองกองฝึกอบรมอย่างไร ปัญหาอะไรที่กองฝึกอบรมกำลังเผชิญหน้ากับคนในกองอื่น ๆ ลองสู่มตัวอย่างสอบถามคนในกองฝึกอบรมเพื่อต้องการทราบว่ามองพวกกองฝึกเองอย่างไร และเขามีความสัมพันธ์กับกองอื่นอย่างไร แล้วลอง

สอบถามกองอื่น ๆ ที่ทำงานร่วมกันในกรมการปกครองว่า เขามองกองฝึกอบรมอย่างไร เอาข้อมูลที่ไต่หังสองแห่งมาเปรียบเทียบกันจะเห็นว่ากองอื่นมองคนในกองฝึกอบรมแตกต่างกันไป จากคนของกองฝึกอบรมมองพวกตนเอง

๔. การเผชิญหน้าซึ่งกันและกันของกลุ่ม (Intergroup Confrontation) เป็นเครื่องมือของการแก้ปัญหา การเผชิญหน้าซึ่งกันและกันของกลุ่มจัดขึ้นเมื่อทราบปัญหาแล้ว และเป็นปัญหารุนแรง จะพิจารณาตั้งแต่เวลาเริ่มทำงานซึ่งปัญหารอคการพิสูจน์อยู่

๔.๑ ฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายที่ปรึกษา (Line and Staff) โดยสภาพของงานผู้ปฏิบัติงานทั้งสองฝ่าย ต่างก็เชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นการประชุมเพื่อแก้ปัญหาให้แน่ชัดลงไปจึงต้องจัดให้มีบ่อยครั้ง

๔.๒ ลูกค้า (Client) โดยปกติลูกค้าอาจจะเต็มใจที่จะวิจารณ์ แต่บางทีเขาก็ไม่พูด ดังนั้นการประชุมลูกค้าควรได้ใช้ความระมัดระวังโดยใช้ผู้มีความรู้ความชำนาญ เพราะจะทำให้ ได้ลูกค้ามากขนนั้นเอง และลูกค้าของราชการก็คือประชาชนผู้รับบริการ

๕. การอำนวยความสะดวกของ กลุ่มที่สาม (Third Party Facilitation) วิธีการนี้รวมถึงการใช้ความรู้ ความรู้ สึก และความชำนาญ ของ บุคคล ที่สามที่ จะช่วย ในการวิจัย เสริมความเข้าใจและการแก้ปัญหา ปกติเป็นการช่วยผู้บังคับบัญชาในฐานะที่ปรึกษาแก้ไข ปัญหาที่เขาพบ

๕.๑ การรวบรวม การ จัด การ ทีม ประสิทธิภาพ ตัวอย่าง—หัวหน้ากองท่านหนึ่ง ไม่แน่ใจในความสามารถ ในการ บริหารงาน ของตนเอง จึงได้เชิญที่ปรึกษาคนหนึ่งมา สังเกตวิธีทำงานของท่านครึ่งวัน หรือเต็มวัน งานของท่านหัวหน้ากองก็ทำไปตามปกติ งาน ของที่ปรึกษา คือการสังเกตแนวทางปฏิบัติทุกอย่างที่ท่านหัวหน้ากอง ทำไประหว่างเวลา ทำงาน ครั้นแล้วท่านหัวหน้ากองและที่ปรึกษา จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และหาแนวทาง ที่ดีที่สุดสำหรับ ปรับปรุง การ ทำงาน ของ ท่าน หัวหน้ากองให้ดีขึ้น

๕.๒ การยื่นย่อ การ ประชุม โดยที่ ปรึกษา ท่านหัวหน้ากองอาจใช้เวลาก่อนจบ การประชุมประมาณ ๑๐-๑๕ นาที ถามผู้ ร่วมประชุมว่า เขาได้ประชุมอะไรไปแล้ว

และจะหาทางปรับปรุงอย่างไร ที่ปรึกษาตาม ข้อ ๕.๒ จะตอบสนองผลต่อกลุ่มและต่อ หัวหน้ากองในช่วงเวลาจะจบการประชุมนั้นเอง

๕.๓ อุปสรรคในการ ปรึกษา ตัวต่อ ตัว บุคคลที่สามที่ถูกเชิญไปแก้ปัญหา ร่วมกับบุคคลสองคน ซึ่งอาจเป็นท่านหัวหน้ากอง และลูกน้องของท่าน อาจจะประสบปัญหา คือบางครั้งท่านหัวหน้ากองเองและคนของท่าน ก็อายุไม่กล้าเผชิญปัญหา จึงเป็นเรื่องยากที่จะ แก้ไขปัญหา และส่วนมากที่ทำให้การแก้ ปัญหาโดยวิธีนี้หยุดยั้ง ก็เพราะทำที่แต่ละ ฝ่ายเผชิญหน้ากันไม่ใช้งาน หรือบางที่ท่าน หัวหน้ากองอารมณ์ไม่ดี ลูกน้องก็ไม่กล้าพูด บุคคลที่สามไม่ใช่ผู้พิพากษา แต่เป็นผู้ที่ช่วย หาทางค้นหาวិธีการแก้ปัญหา ฉะนั้น การแก้ อุปสรรคจึงต้องกล้าพูดโดยไม่อายและไม่กลัว

๖. ที่ปรึกษาร่วม (Consulting Pairs) ท่านอธิบดี อาจใช้ที่ปรึกษาจากภายนอกที่ท่าน เชื่อถือ และมีความชำนาญในการบริหารงาน ด้านการจัดงาน และเต็มใจที่จะแก้ปัญหา แต่เขาเป็นบุคคลที่สามซึ่งไม่ได้ อยู่ในองค์การ

ตลอดเวลา และอาจจะรู้ข้อจำกัดขององค์การ ไม่เท่าท่านอธิบดี ดังนั้น หัวหน้ากองซึ่งทำหน้าที่บริหารงานบุคคลขององค์การ จึงเป็นบุคคลที่เหมาะสมในการ ให้คำปรึกษา แก่ท่านอธิบดีคนหนึ่ง

๗. ข่ายงานของที่ปรึกษา (Consulting Network) ในแผนงาน OD ผู้เข้าร่วมปฏิบัติงานอาจเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกันได้ แต่ถ้าผู้เข้าร่วมปฏิบัติงานส่วนใหญ่ไม่เต็มใจปฏิบัติตามที่ร้องขอแล้ว การพัฒนาองค์การจะไม่สำเร็จผลได้เลย ดังนั้น จึงเป็นเรื่องทำที่ของกลุ่ม และถ้าจะให้มันทำที่ดังกล่าวขึ้นในองค์การแล้ว การตั้งข่ายงานของที่ปรึกษาก็ควรมีขึ้น เพื่อผู้บังคับบัญชาจะได้ใช้เป็นของที่ปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างข้างต้น นี้เป็น วิธีการ บางอย่าง และอาจนำไปใช้กับปัญหาที่เกิดขึ้น ในบางองค์การ ไม่ได้เลยก็ได้ เพราะขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา และเท่าที่ใช้กันมากก็ไม่มีแบบแผนแน่นอนตายตัว เช่น

๑. บริษัทการบินใหญ่ ๆ ใช้

- ห้องทดลอง
- การทำงานเป็นทีม
- ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม
- การให้คำปรึกษา

๒. บริษัทอาหาร ใช้

- Grid
- การศึกษา
- การทำงานเป็นกลุ่ม
- ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม
- การตั้งจุดมุ่งและการวางแผน

๓. บริษัทเคมี ใช้

- เทคนิคในการวิจัยจากยอดถึงโคน
- การวัดผล
- การฝึกอบรม

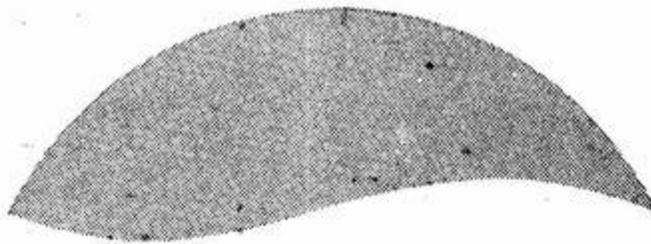
๔. ธนาคาร ใช้แบบของการค้นคว้า การปฏิบัติงานโครงการทดลอง

๕. บริษัทอุตสาหกรรมเล็ก ใช้การ เสนอหน้าของกลุ่ม

เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นแนวความคิดในการพัฒนาองค์การ ซึ่งในปัจจุบันได้มีอิทธิพลอย่างรุนแรง และเป็นพลังผลักดันให้ปรัชญาของการฝึกอบรมต้องเปลี่ยนแปลงไป เพราะแต่เดิมนั้น การฝึกอบรมมุ่งผลต่อผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล แต่ผลของการค้นคว้าทางพฤติกรรมศาสตร์ ได้แสดงให้เห็น

เป็นที่ประจักษ์ขึ้นทุกขณะว่า มนุษย์รวมกันอยู่อย่างเป็นระบบในองค์การ ทักษะดี คุณค่า และพฤติกรรม เป็นผลของความสัมพันธ์กันในระบบการมุ่งผลรายบุคคลจึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ การฝึกอบรมจะต้องกระทำต่อกลุ่มและองค์การด้วยวิธีการพัฒนาองค์การ มิใช่ด้วยวิธีการฝึกอบรมอันลำพัง.

ใจ

PEPSI®

ใจที่ลุ่ม

จะทำอย่างไรดี

โดย พ.ศ. อรรถ วัชย์กุล

เนื่องด้วยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการกล่าวขวัญถึงข้าราชการมากขึ้น ทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์ ในสภาผู้แทน และนอกสภา หรือแม้แต่ในหมู่ข้าราชการด้วยกันเอง ตามข่าวที่ปรากฏหรือจากการวิพากษ์วิจารณ์ มุ่งหนักไปในทางที่กล่าวหากันว่าข้าราชการเวลานี้กระทำการทุจริต อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ไม่อุทิศเวลาให้แก่ราชการ ไม่ตั้งใจทำงาน ข้าราชการประพฤติตนเป็นนายประชาชน กดขี่ข่มเหงราษฎร เป็นต้น

การกล่าวหาเหล่านี้บางเรื่องก็เป็นเรื่องเป็นราวจนมีการตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ทงหาข้อเท็จจริงและทางวินัย บางเรื่องก็สั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกันต่อไป แต่ก็ยังมีอีกหลายต่อหลายเรื่องที่เป็นแต่เพียงข่าวกล่าวหากันไป ไม่ทราบว่าเป็นจริงเท็จแค่ไหน อย่างไร หรือไม่ ไม่ปรากฏผลว่าได้มีการทำอะไรกัน นอกจากนั้นก็มีเรื่องที่พบเห็นกันอยู่ทุก ๆ วัน แต่ก็ไม่มีใครสนใจหรือเอาใจใส่ที่จะกล่าวหากัน เพราะเห็นว่าเสียเวลาเปล่าก็มิได้อะไร แทบจะเป็นของธรรมดาสำหรับชีวิตประจำวันไปเสียแล้ว

จึงมีผู้ตั้งปัญหาถามกันว่า จะทำอย่างไรดี ซึ่งเรื่องนี้มีความเห็นเป็นหลายฝ่ายด้วยกัน พอจำแนกออกได้ดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่าปล่อยให้ธรรมชาติเป็นผู้รักษาหรือแก้ปัญหาเอาเองตามกาลเวลาและความเปลี่ยนแปลงของสังคมดีกว่า โดยให้เหตุผลว่า เรื่องอย่างนี้ไม่อาจแก้ไขอย่างไรได้ สุด

แล้วแต่เทพดาฟ้าดินที่จะกำหนดหรือบันดาลให้เป็นไปดีกว่า เมื่อมีคนไม่ดีหรือคนชั่ว ๆ เต็มไปหมดก็จะเบียดกันไปเอง คนก็จะเปลี่ยนชีวิตจิตใจไปในทางตรงกันข้ามคือทำความดีกันมากขึ้น นาน ๆ ไปเรื่องเลว ๆ เหลว ๆ ไหล ๆ ในวงราชการก็จะหมดไปเอง สังคมก็จะมีแต่คนรุ่นใหม่ซึ่งเกลียดชังความชั่วขึ้นมาแทนคนเห็นแก่ตัว ราชการบ้านเมืองก็เจริญ

ฝ่ายที่ ๒ ซึ่งมีความรู้ทางวิชาการด้านบริหารงานต่าง ๆ เห็นว่า ขณะนี้เมืองไทยยังล่าสมัยในการที่จะนำวิชาการเกี่ยวกับการบริหารต่าง ๆ เข้ามาใช้ หรือว่าฝ่ายบริหารยังไม่ยอมรับให้ปรับปรุงกันอย่างจริงจัง เป็นต้นว่า ทั้งด้านการบริหารงานบุคคลและวิธีปฏิบัติราชการตลอดจนการแบ่งงานกันทำให้ซ้ำซ้อนกัน เหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญซึ่งจะต้องเข้าไปปรับปรุงกันจริงจัง แต่ก็ยังมีได้ลงมือทำกันอย่างไร แม้แต่เรื่องปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการก็ยังไม่ปรากฏผล ข้าราชการเงินเดือนน้อยจะให้ประพฤตินดีได้อย่างไร นักวิชาการจึงต้องขบปัญหาหาทางแก้ไขกันไป โดยเห็นเป็นเบื้องต้นว่า หากได้มีการแก้ไขในเรื่องเงินเดือน เรื่องสวัสดิการ ข้าราชการ ตลอดจนวิธีการทำงานเสียใหม่ให้ถูกต้องตามหลักวิชาแล้ว ปัญหาต่างๆ ก็ย่อมหมดไปเอง

ฝ่ายที่ ๓ เห็นว่า จะมัวคอยธรรมชาติหรือคอยวิชาการอยู่ได้อย่างไร เมื่อมีคนกระทำผิด ประพฤติชั่วกันอยู่ทุกวัน คอยธรรมชาติก็จะกลายเป็นคนงอมืองอเท้าเกินไปที่นักวิชาการอ้างว่าเงินเดือนไม่พอข้าราชการจึงโกงกินนั้น ก็ยังไม่แน่ คนที่ทุจริตนั้น ไม่จำกัดอยู่แต่ในหมู่ผู้มีเงินเดือนน้อยเท่านั้น ฉะนั้นการที่จะปรับปรุงให้ข้าราชการดีขึ้น ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยก็ต้องมีการลงโทษกันอย่างจริงจังเด็ดขาด ใครมีเรื่องขึ้นมากเป็นอันว่าไม่เลียงกัน มิฉะนั้นวงราชการก็จะมีแต่ทรูตโทรมเลวร้ายลงไปเรื่อย ๆ จนไม่มีทางแก้ ข้าราชการต้องระมัดระวังตนเองให้ดี มีระเบียบวินัย มีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติราชการ ส่วนราชการที่จะมีรายได้หรือความเป็นอยู่สมควรแค่ไหน เป็นเรื่องที่ทางราชการจะต้องหาทางแก้ไขไปด้วย

ทั้งสามฝ่ายนี้ต่างก็ได้มีการปฏิบัติการสอดคล้องกับทฤษฎีและความเชื่อของฝ่ายนั้น ๆ กันมาตามลำดับ ปรากฏผลว่าหน่วยงานใดที่ยึดถือหลักธรรมชาตริศาสตร์ที่เป็นที่ครึกครื้นใน

หมู่ผู้หม่อมอุทิศตัวบ้านเมืองไม่ใช่ของเราคนเดียว เมื่อยังมีชีวิตอยู่ก็รับไขว่คว้าเข้าไว้ ผู้ใหญ่ยังเอาแล้วตัวเราเล็ก ๆ เงินเดือนน้อย ๆ ทำไมจะเอาไม่ได้ ต่างก็ขวนขวายกันทุกวิถีทางที่จะเพิ่มพูนความมั่งคั่ง บางคนก็ใช้สถานที่ราชการเป็นสำนักงานหากินส่วนตัวเป็นหลัก ส่วนงานราชการนั้นทำเป็นงานอดิเรก ฝ่ายคนศรัทธาหม่อมอุทิศยังมีจำนวนน้อยกว่ามาก จึงมองไม่เห็นฝั่งของความสำเร็จ เว้นแต่ธรรมชาติจะแปรปรวนโดยไม่รู้ตัว สำหรับทางปฏิบัติของฝ่ายที่ ๒ นั้น โดยทฤษฎีนั้น ดีแน่ไม่มีปัญหา แต่จะเริ่มต้นตรงไหนดี จะแก้ไขอะไรก่อนหลัง ทำพร้อมกันหรืออย่างไร จะใช้เวลาานเท่าใด ยังมีปัญหาอยู่อีกมากที่จะต้องขบคิด เพราะพูดกันมานานแล้วยังไม่เห็นผลอะไรเป็นเรื่องเป็นราว ส่วนฝ่ายที่สามนั้นก็ยังเกิดผลดีอยู่อย่างหนึ่งที่ว่า เป็นบทเรียนให้แก่ผู้กระทำความผิดว่า คนชั่วคนเก่งไม่จำเป็นต้องอยู่ยงคงกะพันเสมอไป มีโอกาสที่จะพลาดได้ แต่ก็ไม่ได้แก้ปัญหามาในการให้ความเป็นธรรมระหว่างผู้ตั้งใจทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตกับผู้ที่ทำงานด้วยวิธีคอยหาช่องโอกาสที่ไม่พลาด

สรุปได้ว่าทั้ง ๓ วิธี ทั้ง ๓ ทฤษฎี ยังไม่อาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งแก้ปัญหานี้ว่า กลัวในสังคมข้าราชการในปัจจุบันได้ จึงยังคงเหลือปัญหาอยู่อย่างเดิมว่าจะทำอย่างไรดี ซึ่งก็พอมักาคอบให้เข้ากับข้อเท็จจริงที่ปรากฏซึ่งขึ้นอยู่กับขั้นตอนที่จะปฏิบัติ และความตั้งใจจริงเป็นสำคัญ ซึ่งพอจะประมวลคำตอบไว้ประกอบการพิจารณาได้ดังนี้

ข้อแรกจะต้องตัดสินใจเสียก่อนว่าจะเอาจริงหรือเปล่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะคนไทยใจอ่อน มีเมตตากรุณา ผู้ที่จะตัดสินใจได้ก็จะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการนั้น ๆ เป็นสำคัญสุดแล้วแต่จะจากเล็กขึ้นไปหาใหญ่หรือจากใหญ่ลงมาหาเล็กก็ไม่มีข้อขัดข้อง แต่ต้องพร้อมใจกันกำหนดเป็นนโยบายที่แน่นอน

ขมที่สองจะต้องหาข้อเท็จจริงแห่งปัญหานั้น ๆ อย่างเปิดเผยเปิดใจกัน ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง ของหน่วยงานนั้น ๆ ของคนในหน่วยงานนั้น ๆ ผู้ที่จะหาข้อเท็จจริงได้ดีที่สุดก็เห็นจะได้แก่ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นอีก

คนที่สามเมื่อได้ข้อเท็จจริงมาแล้วก็ต้องนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุแห่งความบกพร่องผิดพลาด จะแก้ไขกำจัดสาเหตุนั้นให้หมดไปได้อย่างไร ก็จะต้องดำเนินการให้ได้โดยเร็วที่สุด หากระดับหน่วยย่อยแก้ไขไม่ได้ก็ต้องรายงานขึ้นไปตามลำดับจนถึงระดับชาติ เพราะปัญหาของเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยที่จะสามารถแก้ไขตามลำพังได้เสมอไป เช่นยกตัวอย่างเรื่องข้าราชการเงินเดือนน้อย แต่มีรายได้พิเศษมาก ก็ต้องวิเคราะห์เสียก่อนว่าข้าราชการควรได้เงินเดือนและสวัสดิการเท่าใดจึงจะพอสมควร การที่จะตั้งตัวเป็นเศรษฐีด้วยการเป็นข้าราชการเห็นจะไม่ถูกต้อง เมื่อทราบแล้วก็ทำรายได้ที่ไม่ชอบของข้าราชการให้เป็นรายได้ที่ชอบเสีย ข้าราชการก็จะมีรายได้พอสมควรเท่าเทียมกันทุกหน่วยงาน เมื่อแก้ปัญหาสำคัญเรื่องเงินเดือนหรือเงินได้ได้แล้ว ปัญหาอื่นๆ ที่ตามมา ก็ไม่น่าจะยากเย็นนักคงทำได้โดยนัยเดียวกัน หากได้มีการปรับปรุงในด้านต่างๆ ตามปัญหาที่มีอยู่อย่างแท้จริง โดยผู้มีความคิดทั้งสามฝ่ายคงกล่าวข้างต้นให้หันหน้าเข้าหากัน ระดมสรรพกำลังทั้งความรู้ความสามารถเข้าด้วยกันและใช้ให้เต็มที่แล้วเป็นอันเชื่อได้ว่า จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่อยู่ในวงราชการ ทั้งในปัจจุบันและที่จะมีขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี

HONG KONG TRANSPACK Co. LTD.

บริษัท ฮองกงบรรจุภัณฑ์ จำกัด

134/2-3 ถนนสุรวงศ์ พระนคร

โทร. 33663, 36125, 30487

ชำนาญการบรรจุหีบห่อ ขนส่ง จัดส่งของต่างประเทศ

จัดทำพิธีการศุลกากร ขาเข้าขาออก

เป็นเอเยนต์ของบริษัทต่างประเทศของกิจการด้านนี้ทั่วโลก

จัดระบบขนส่งต้นทางถึงปลายทางด้วยความเรียบร้อย

ตั้งใจให้ผู้รับผู้ส่งเป็นเยี่ยม

ข้อสอบเชาวน์กับการ สอบข้าราชการ

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

โดย วิเชียร เกตุสิงห์

ข้อสอบวัดความถนัดทางด้านตัวเลข (Numerical aptitude)

โจทย์ปัญหา

๗. นายคำมีเงินเป็นสามเท่าของนายแดง นายแดงมีเงิน $\frac{2}{3}$ เท่าของนายเขียว และนายขาวมีเงิน 100 บาท ซึ่งน้อยกว่านายเขียวอยู่ 50 บาท นายคำมีเงินเท่าไร

ก. 100 บาท

ค. 200 บาท

ข. 150 บาท

(ง) 250 บาท

(จ) 300 บาท

๘. A และ B เป็นเลขจำนวนเต็มมีค่ามากกว่า 0 ถ้า $A = \frac{B}{C}$ และ C มีค่า

น้อยกว่า 1 ค่าของ A จะเป็นอย่างไร

ก. น้อยกว่า 1

ค. เท่ากับ B

ข. น้อยกว่า B

ง. มากกว่า B

จ. ยังสรุปไม่ได้

อนุกรมเลข

๙. เลขจำนวนถัดไปจาก 5 10 20 35 คืออะไร

ก. 60

ค. 50

(ข) 55

ง. 45

จ. 40

๑๐. 16 เป็นเลขจำนวนถัดไปของอนุกรมเลขในข้อใด
- ก. 1 3 5 7 .....
- ข. 1 4 7 10 .....
- ค. 3 6 9 12 .....
- ง. 2 3 5 9 .....
- (จ) 52 43 34 25 .....

ข้อสอบวัดความถนัดด้านเหตุผล (Reasoning)

เหตุผลเชิงรูปธรรม

แบบอุปมาอุปไมย

๑๑. โต้ะ : เก้า^๕ → ซ้อน : ?

(อ่านว่าโต้ะมีความสัมพันธ์กับเก้า^๕ เหมือนกับซ้อนมีความสัมพันธ์กับอะไร)

- ก. ขาม (ค) ส้อม
- ข. ข้าว ง. หม้อ
- จ. ตะเกียบ

๑๒. หมวก : สี่^๕ระชะ → ?

- ก. นว : แหวน ค. โต้ะ : เก้า^๕
- ข. มือ : ถง^๕มือ ง. เสือ : กางเกง
- (จ) รองเท้า : เท้า

แบบจัดหมวดหมู่หรือจัดประเภท

๑๓. ข้อใดเป็นพวกเดียวกับ หมู วัว ม้า สุนัข

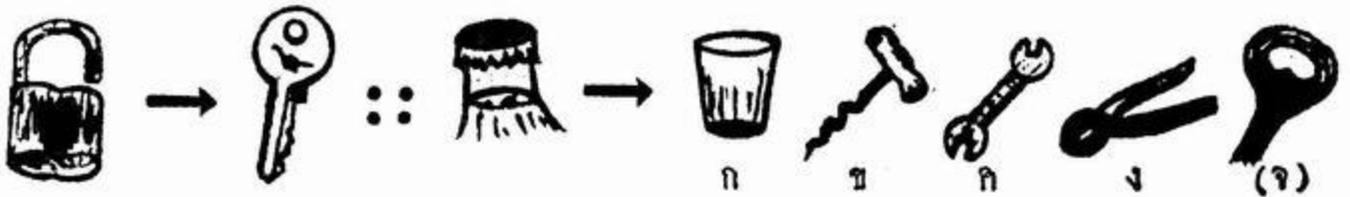
- ก. งู ค. เป็ด
- ข. นก ง. ปลา
- (จ) ควาย

๑๔. ใน 5 อย่างต่อไปนี้ ข้อใดไม่เป็นพวกเดียวกับข้ออื่น ๆ อีก 4 ข้อ

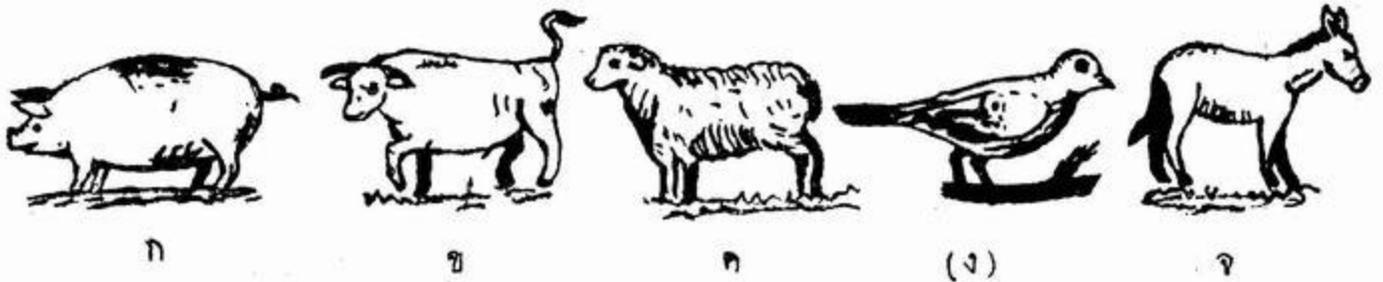
ก. ปี่	ค. สั้งขี้
(ข) ขิม	จ. ขลุ่ย
	ง. แตร

หมายเหตุ ข้อสอบ ข้อ ๑๑-๑๔ อาจจะออกเป็นรูปภาพก็ได้เช่น

๑๕.

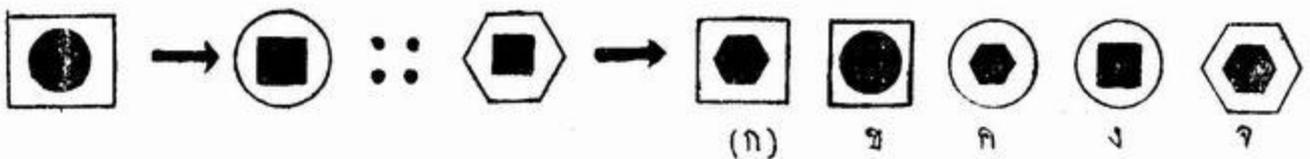

๑๖. ข้อใดไม่ใช่พวกเดียวกับข้ออื่น ๆ อีก 4 ข้อ

เหตุผลเชิงนามธรรม

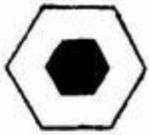
แบบอุปมาอุปไมย

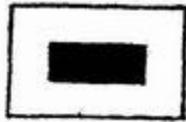
๑๒ ข้อสอบเขาวงกตกับการสอบข้าราชการ

แบบจัดประเภท

๑๘. ข้อใดไม่เข้าพวก

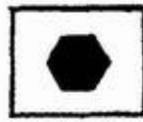
ก

ข

ค

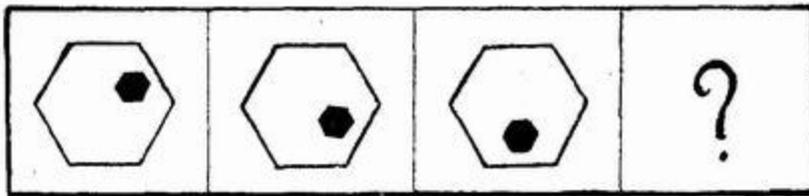
(ง)

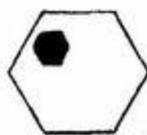
จ

แบบเรียงลำดับรูปภาพ

๑๙. จงหารูปภาพที่อยู่ในลำดับต่อไป (ลำดับที่ 4)

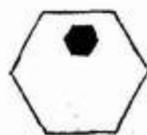
ก

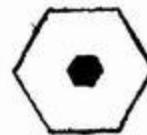
ข

(ค)

ง

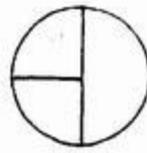
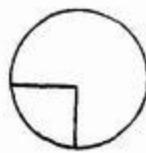
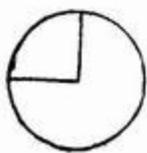
จ

ข้อสอบวัดความถนัดด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Relations)

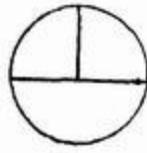
รูปภาพ 2 มิติ

แบบซ้อนรูปภาพ

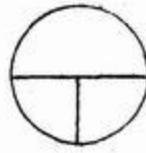
๒๐. จงหาว่าถ้านำรูปภาพ 2 รูปทางซ้ายมือซ้อนกันจะได้รูปภาพเหมือนข้อใด

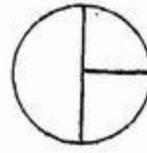
(ก)

ข

ค

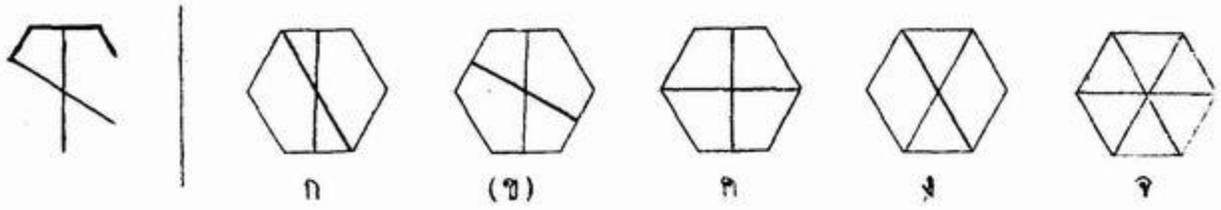
ง

จ

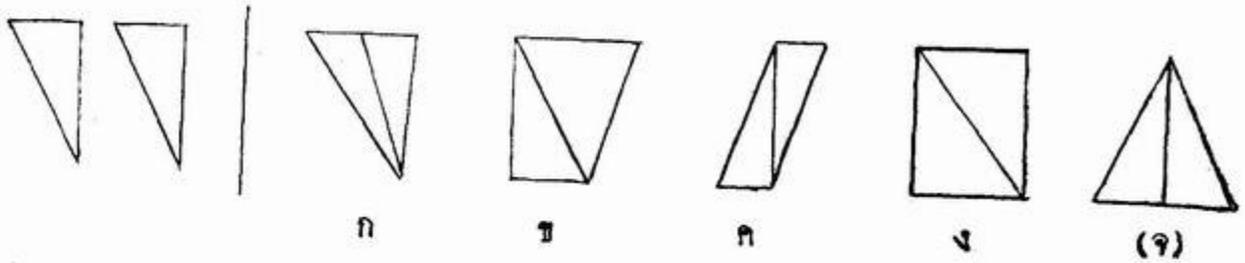
แบบซ้อนรูปภาพ

๒๑. จงหาว่ารูปภาพในข้อใดที่มีรูปภาพที่กำหนดให้ทางซ้ายมือซ้อนอยู่

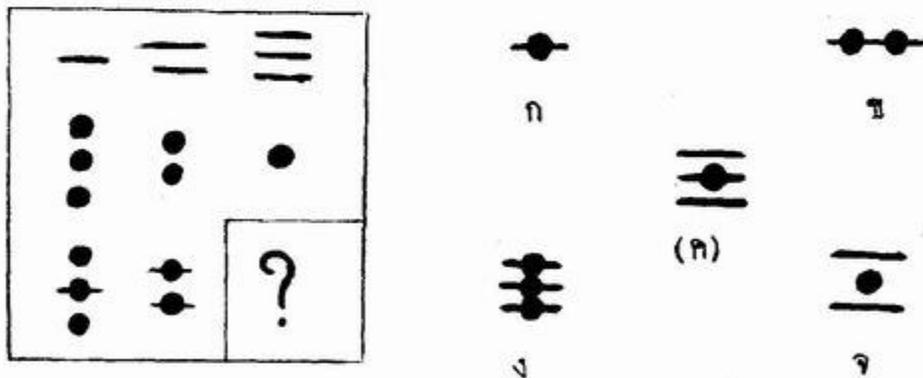
แบบต่อรูปภาพ

22. ถ้านำรูปภาพ 2 รูปที่กำหนดให้ทางซ้ายมือมาต่อกันจะได้รูปภาพเหมือนข้อใด

แบบอนุกรมมิติ

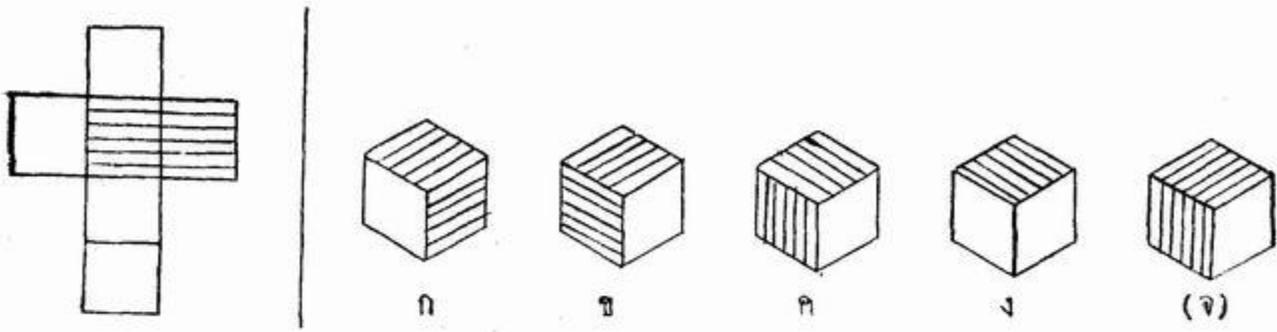
23. จงหาว่ารูปที่ขาดหายไป 1 รูป (ในกรอบสี่เหลี่ยม) คือรูปภาพในข้อใด

รูปภาพ 3 มิติ

แบบพับรูปกระดาษ

24. จงพิจารณาตุรูปกระดาษที่กำหนดให้ทางซ้ายมือ แล้วหาว่าถ้าพับรูปนี้ตามรอยเส้นประให้เป็นกล่องจะได้กล่องเหมือนข้อใด

ข้อสอบเขavnหรือข้อสอบวัดความถนัด ยังมีอีกหลายแบบ เฉพาะที่นำมาแสดงนี้เป็น ข้อสอบที่ผู้เขียนเห็นว่าสามารถนำมาใช้ในการสอบข้าราชการได้ และตั้งที่ผู้เขียนเคยกล่าวไว้ว่า ข้อสอบแบบนี้วันก็จะมืบทบาทในการสอบข้าราชการมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงาน ก.พ. เองก็เคยนำมาใช้ในการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจตุราและชั้นตรี ผลการ สอบก็อยู่ในระดับที่น่าพอใจและน่าจะได้ใช้ต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการสอบซึ่งเป็นส่วน หนึ่งของกาเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการและระบบให้ท่องจำมาตอบข้อสอบนั้นควรจะเลิกได้แล้ว (ยกเว้นวิชาที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการ)

จากข้อเขียนและตัวอย่างข้อสอบแบบต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาแสดง ตั้งแต่ฉบับเดือน มีนาคม 2514 เป็นต้นมา ผู้เขียนหวังว่าคงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะต้องไป “สอบ” เขavnราชการในอนาคต และสำหรับผู้ทมิหน้า “เลือกสรร” บุคคลเข้ารับราชการด้วย และ ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าส่วนราชการที่มิหน้าเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการ คงจะสนับสนุนให้มิ การใช้ระบบการสอบที่ทันสมัยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ข้อสอบ

การสอบแข่งขันเพื่อรับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนรัฐบาล

วิชา วิทยาศาสตร์ ทนเล่าเรียนหลวงปี 2513 ทุนรัฐบาลปี 2514

(ให้เลือกทำตอบ 4 หมวด 8 ข้อ)

เคมี

1. จากของผสมชนิดหนึ่งซึ่งมี BaSO_4 ปนอยู่กับ NaCl จงอธิบายวิธีและอธิบายโดยสมการ ซึ่งใช้เตรียม

- (ก) ซัลฟูริคคลอไรด์
- (ข) บาเรียมคลอไรด์
- (ค) โซเดียมซัลไฟต์ (Sodium Sulphite)
- (ง) กำมะถันคอลลอยด์

ท่านมีวิธีอะไรบ้างที่ใช้ทดสอบว่าสารซึ่งท่านเตรียมได้เหล่านี้ เป็นสารนั้นจริงๆ

2. จงให้เหตุผลและหลักการต่าง ๆ ซึ่งใช้อธิบายให้ทราบว่า

- (ก) เหล็กเมื่อชุบด้วยสังกะสีแล้ว จะป้องกันไม่ให้เหล็กเป็นสนิมได้
- (ข) โลหะโซเดียมอ่อนกว่าเหล็ก เมื่อใช้มีดฝานโลหะโซเดียมแล้ว จะเห็นผิวเนื้อที่ฝานนั้นมีแวววาว (lustre)

(ค) ทำไมธาตุบางชนิดจึงมี Oxidation States ได้มากกว่า 1 ค่า เช่น ${}_{26}\text{Fe}^{56}$ อาจจะเป็น Fe^{++} และ Fe^{+++} ได้

(ง) ${}_{9}\text{F}^{16}$ เป็น Oxidizing Agent ได้ดีกว่า ${}_{8}\text{O}^{16}$

(จ) NaCl ละลายน้ำได้ดี ส่วน BaSO_4 นั้นเกือบจะไม่ละลายน้ำเลย

ชีววิทยา

3. จงเขียนคำ “ถูก” เมื่อข้อความถูกต้องและเป็นความจริง และเขียนคำ “ผิด” เมื่อข้อความไม่ถูกต้องและไม่จริง ทอบลงในช่องว่างในกระดาษแล้วส่ง

- ..... เม็ดโลหิตขาวสร้างมาจากตับและม้าม
- ..... โครโมโซมของพืชและสัตว์ส่วนมากมีจำนวนตั้งแต่ 10 ถึง 50
- ..... วิตามิน ซี เป็นสิ่งที่คนสร้างได้เองจากพลังแสงอาทิตย์
- ..... ปลาฉลาม ปลาโลมา หายใจได้โดยอาศัยเหงือก
- ..... รา และ ยีสต์ มีการสืบพันธุ์แบบ Sexual และ Asexual เช่นเดียวกับโปรโตซัวบางชนิด
- ..... ผนังของเซลล์ที่เป็น cellulose เป็นสารประกอบของพืช
- ..... Cerebellum เป็นส่วนหนึ่งของสมองในคนที่ทำหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของเนื้อง่ามต่างๆ
- ..... Chitin เป็นสารไม่ละลายน้ำ ประกอบด้วยโปรตีน และคาร์โบไฮเดรต เป็นส่วนที่หุ้มอยู่รอบ ๆ ตัวของพวกหอย
- ..... Mitochondria เป็นแหล่งผลิตพลังงานให้แก่เซลล์ เพราะว่ามี enzyme มาก
- ..... เมื่อดมเหล่าเข้าไปในร่างกาย จะพบแอลกอฮอล์ในกระแสอาหาร
ลำไส้ ตับ และ ปอด

4. (ก) Phenotype และ Genotype คืออะไร อธิบายมาให้เข้าใจ

(ข) ในการผสมพันธุ์ ของต้นแตงโม ได้รับผลว่าเนื้อแดงเป็นลักษณะเด่นกว่าเนื้อเหลือง และรูปร่างของผลยาวเป็นลักษณะเด่นกว่าผลกลม

ถ้านำผลแดงโมชนิตที่มีผลกลมและเนอแดงมาผสมกับชนิดที่มีผลยาวและเนอเหลืองจะ
 ด้รับผล F_1 เป็นอย่างไร และถ้านำ F_1 นมาผสมกันเองต่อไปอีกจะด้รับผล F_2 เป็นอย่างไร
 (ให้ตอบลงในกระดาษคำตอบต่างหาก)

กลศาสตร์

5. ทรงกลม A และทรงกลม B วางอยู่บนพื้นระดับซึ่งปราศจากความเสียดทาน A เคลื่อน
 ออกจากที่ โดยการกระทำของแรงขนาดสม่ำเสมอ P ซึ่งมีทิศทางอยู่ในแนวระดับและตั้งฉากกับ
 เส้นลากต่อจุดศูนย์กลางของทรงกลมทั้งสอง ขณะเดียวกัน B ก็ด้รับการกระตุ้น (impulse) I
 ซึ่งมีทิศทางขนานกับแรง P จงหาว่าเส้นเวลาเท่าไร A และ B จังจะอยู่เสมอกันอีก และ
 เปรียบเทียบความเร็วของ A และความเร็วของ B ขณะนั้น
6. ทรงกรมรัศมี a หนัก w วางอยู่บนพื้นเอียงซึ่งปราศจากความเสียดทาน พื้นเอียงทำ
 มุม θ กับพื้นระดับที่จุด ๆ หนึ่งบนผิวของทรงกลมมีเชือกโยงไปผูกไว้กับอีกจุดหนึ่งบนพื้นเอียง
 และเชือกเส้นยาว $2a/3$ ถ้าทรงกลมอยู่ในสมดุลย์ จงพิสูจน์ว่าแรงดึงในเส้นเชือกมีค่า $(5w/4)$
 $\sin \theta$ และจงหาแรงปฏิกิริยาที่พื้นเอียงด้รับทรงกลม

ความร้อนแสงเสียง

7. (ก) เสียงอูโฆซ (echo) เกิดขึ้นด้้อย่างไร ท่านมีวิธีใดบ้างที่จะแก้เสียงอูโฆซ
 ในห้องสี่เหลี่ยมที่มีฝา เพดาน และพื้นที่ฉาบปูนเหมือนกัน
- (ข) Sir Isaac Newton ด้้อธิบายทฤษฎีของแสง (Corpuscular Theory of
 Light) ว่าแสงเป็นอนุภาค เมื่อแสงตกกระทบพื้นหน้าที่โปร่งใส จะมีการด้งคูดกัันระหว่าง
 อนุภาคของแสงและอนุภาคของพื้นหน้า ตามทฤษฎีนี้ท่านจะอธิบายกฎของการหักเหด้้อย่างไร

ถ้าแสงตกลงบนพื้นหน้าเรียบและโปร่งใส ให้เขียนภาพประกอบคำอธิบาย ท่านคิดหรือไม่ว่า คำอธิบายนี้เป็นสิ่งถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องเป็นเพราะเหตุใด

(ค) แผ่นไม้ตัดแผ่นหนึ่งให้ความร้อนผ่านได้ 0.7 Btu (British Thermal Unit) ต่อวินาทีต่อตารางฟุต เมื่ออุณหภูมิของไม้คั่นข้างหน้าหนึ่งนิ้วแตกต่างกับหนึ่งองศาฟาเรนไฮต์ ถ้าไม้คั่นมีขนาด 2.5×6 ฟุต หน้า 1.5 นิ้ว ข้างหนึ่งมีอุณหภูมิ 65°F ส่วนอีกข้างหนึ่งเป็นอุณหภูมิของจุดเยือกแข็งของน้ำ ปริมาณของความร้อนที่ผ่านออกมาต่อวินาทีจะทำให้หน้าแข็งละลายเป็นน้ำที่อุณหภูมิเดียวกันได้กี่ปอนด์

8. (ก) จงเขียนทางเดินของแสงผ่านเลนส์บาง (Thin Lens) และเลนส์หนา (Thick Lens) ที่จุดต่าง ๆ ของวัตถุซึ่งเป็นเส้นตรงจากซ้ายไปขวา และจากขวาไปซ้าย อย่างละ 4-5 เส้น อธิบายว่ามีอะไรที่แตกต่างกัน และมีหลักการอะไรบ้างที่น่าคิด และเอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(ข) ความร้อน แสง เสียง มีความแตกต่างในหลักการที่สำคัญอย่างไรบ้าง เมื่อแสงให้ภาพของวัตถุ ความร้อนและเสียงให้ภาพของวัตถุได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

(ค) จงแสดงวิธานสูตรการขยายขนาดตามมุมของแว่นขยาย หรือแว่นใกล้ตา (eye-piece) เมื่อใช้มองให้เห็นภาพที่ระยะไกลสุด และที่ระยะซึ่งตาเห็นชัด (25 ซม.)

แม่เหล็กไฟฟ้า

9. (ก) โลหะชั้นหนึ่งถูกทำให้
(i) เป็นแม่เหล็ก
(ii) มีประจุบวก
(iii) มีประจุลบ

ในแต่ละกรณี มวลของโลหะชั้นนั้นจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

(ข) โพรตอนและอิเล็กตรอนคู่หนึ่ง ๆ และห่างจากกันมาก แต่เนื่องจากแรงดึงดูด

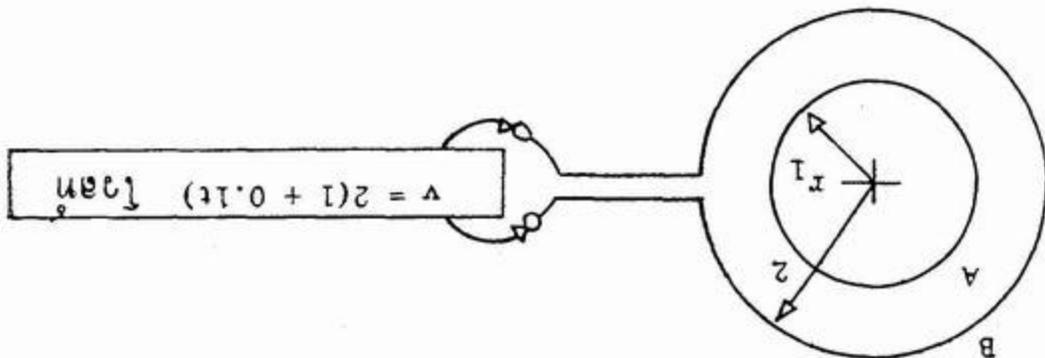
ระหว่างกันและกันมันกว้างเข้าหากัน เมื่อระยะทางระหว่างอิเล็กตรอนและโปรตอนลดลงเหลือ 1 ซม. จงคำนวณหา

(i) กำลังงานจลน์ของอิเล็กตรอนและโปรตอนรวมกัน

(ii) เศษส่วน ความเร็วของอิเล็กตรอน
ความเร็วของโปรตอน

โดยอาศัย laws of conservation of energy และ momentum หรือโดยวิธีอื่น (electronic charge $q = 1.6 \times 10^{-19}$ coulomb; permittivity ของสุญญากาศ $\epsilon_0 = 8.85 \times 10^{-12}$ farad/meter; มวลของอิเล็กตรอน $= 9.11 \times 10^{-31}$ Kg; มวลของโปรตอน $= 1.67 \times 10^{-27}$ Kg.)

10. (ก) อธิบาย law of electromagnetic induction และชี้ความสำคัญของกฎนี้ในอุปกรณ์ เช่น transformer

ขดลวด A มีรัศมี $r_1 = 1$ ซม. และอยู่ภายในขดลวด B ซึ่งมีรัศมี $r_2 = 2$ ซม. ขดลวดทั้งสองทำด้วยโลหะชนิดเดียวกันและขนาดเดียวกัน และมีความต้านทาน 100 โอห์มต่อเมตร จงหากระแสไฟฟ้าที่ไหลในขดลวด A เนื่องจากการใส่ voltage $v = 2(1 + 0.1t)$ โวลต์เข้าไปในขดลวด B โดย t เป็นเวลาเป็นวินาที

เลขคณิต

1. วันที่ 7 เมษายน บริษัทแห่งหนึ่งซื้อสินค้ามาจำนวนหนึ่ง โดยกำหนดจะชำระเงินให้แก่บริษัทผู้ขายในวันที่ 24 มกราคม ปีถัดไป เป็นเงิน 18,768 บาท และในวันที่ 7 เมษายนนั่นเอง บริษัทนั้นขายสินค้าที่ซื้อมาทั้งหมดไปอีกต่อหนึ่ง กำหนดให้ผู้ชำระเงินในวันที่ 31 สิงหาคม ปีเดียวกัน เป็นเงิน 18,887 บาท บริษัทแห่งนี้จะได้กำไรจากการซื้อขายสินค้านั้นร้อยละเท่าไร ถ้าคิดเงินลดในการซื้อขายทั้งสองครั้งนั้นร้อยละ 2 (การคิดกำไรคิดจากเงินปัจจุบันในวันที่ 7 เมษายน)

พีชคณิต

2. ชาวนามักเพื่อนข่าวแต่ละเพื่อนมีขนาดเท่ากันทุกเพื่อน แล้ววางกองไว้เป็นรูปปิรามิดมีฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบด้วยเพื่อนข่าวคันละ 120 เพื่อน สำหรับชั้นที่สูงๆ ขึ้นไปจำนวนเพื่อนข่าวจะลดลงคันละหนึ่งเพื่อนเสมอไปทุกชั้น และชั้นบนสุดมีเพื่อนข่าววางอยู่เพียงเพื่อนเดียว ถ้าจำนวนข่าวจะได้ข่าวเปลือกเพื่อนละ 5 ถึง จึงคำนวณว่าชาวนาจะได้ข่าวเปลือกก็เกี่ยวจากข่าวกองนี้

3. (ก) ถ้า a, β เป็นรากของสมการ $ax^2 + bx - a = 0$

จงสร้างสมการที่มีรากเท่ากับ $ab - a$ และ $b\beta - a$

(ข) ถ้าสมการ $x^2 + px + q = 0$ และ $x^2 + mx + n = 0$

มีรากร่วมกันหนึ่งรากจงหาค่าของรากที่รวมกัน

เรขาคณิต

4. รูปสามเหลี่ยม ABC มีมุม A เป็นมุมฉาก E เป็นจุดบนด้าน BC ทำให้ $AE = AB$ จงพิสูจน์ว่า $BE \cdot BC = 2AE^2$
5. ABCD เป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน จากจุด A ลากเส้นตรงเส้นหนึ่งตัด BD, CD และ BC ที่ตัดออกไป ที่จุด P, Q และ R ตามลำดับ จงพิสูจน์ว่า $1Q : PR = PD^2 : PB^2$

ตรีโกณมิติ

6. (ก) ถ้า $\sin x + \sin y = \frac{6}{5}$, $\cos x + \cos y = \frac{2}{5}$
 จงหา $\cos(x-y)$
 (ข) สามเหลี่ยม ABC มีมุม C เป็นมุมฉาก จงพิสูจน์ว่า

$$\tan \frac{A}{2} = \frac{a}{b+c}$$

7. บนพื้นดินรูปสามเหลี่ยม ABC มีเสาธง AD ตั้งอยู่ที่จุด A สูง 150 ฟุต ถ้ามองจากจุด B จะเห็นยอดเสาธง D เป็นมุมเงย 45° ถ้ามองจากจุด C จะเห็นยอดเสาธง D เป็นมุมเงย 30° ถ้าด้าน BC รองรับมุมที่ยอดเสาธง D มีขนาด 45° จงหาความยาวของด้าน AB, AC และ BC

สถิติ

8. (ก) จากตารางความถี่ที่กำหนดให้ จงเขียนฮิสโตแกรมของความถี่ และหาว่าเปอร์เซ็นต์ของข้อมูลที่มีค่าอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm s$; $\bar{X} \pm 2s$ เป็นเท่าไร ($\bar{X}$ = ค่ากลางเลขคณิต, s = ความข้ายเบนมาตรฐาน)

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
f	1	7	11	16	8	4	5	2	1	0	0	1

(ข) นักเรียนคนหนึ่ง สอบเลขคณิต ได้คะแนนเท่ากับ เปอร์เซนต์ ไตล์ ที่ 63 คะแนน มาตรฐาน ของเขา จะเป็นเปอร์เซนต์ ไตล์ ที่เท่าไร ของ คะแนนมาตรฐาน ของ นักเรียน ทั้งห้อง เพราะเหตุใด

(ค) คะแนนชุดหนึ่งมีตัวกลางเลขคณิต $\bar{x}$ และความแปรปรวน (variance) s^2 นำคะแนนทุกตัวมาหารด้วย s และลบออกด้วย $\bar{x}$ จงหาตัวกลางเลขคณิตและความแปรปรวนของคะแนนชุดใหม่นี้ จะได้ผลลัพธ์เท่ากับตัวกลางเลขคณิต และความแปรปรวนของคะแนนชุดเดิมมาลบด้วย $\bar{x}$ แล้วจึงหารด้วย s หรือไม่จงแสดงให้เห็น

ธนาคารไทยท努 จำกัด

มุลนนมหารัถิ และเยวราช พรณนค

โทรศัพท์ 215121-215125 มีเครื่องพวงรวม 35 เครื่อง

ทุนจตุทะเลเป็ยน 25,000,000.00 บาท

และเงินสำรอง 53,500,000.00 บาท

หม่อมเจ้าอุปปลีสาน	ชุมพล	ประธานกรรมการ
นายเฉลิม	ประจวบเหมาะ	กรรมการและผู้จัดการทั่วไป
ม.ร.ว.พัฒนไชย	ไชยงค์	กรรมการและผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป

รับทำกิจการธนาคารทุกประเภท

ข้อสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

ตำแหน่งประจำแผนก สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงาน

เลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง

สอบเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคมพ.ศ. ๒๕๑๔

แนวคำตอบโดย จำลอง อินทรกำแหง

ข้อ ๑. คำถาม ก.พ. คืออะไร และมีความสำคัญต่อระบบบริหารงานบุคคลข้าราชการพลเรือนอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ ก.พ. คือ คณะกรรมการคณะหนึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า "คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน" เป็นคณะกรรมการอิสระ ไม่ขึ้นต่อกระทรวงทบวงกรมใด ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นประกอบด้วยองค์คณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยมีสำนักงาน ก.พ. ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยปฏิบัติงานของ ก.พ. ทั้งทางวิชาการและงานบริหาร

ถ้าพิจารณาตามนโยบายของรัฐบาลและหลักการบริหารราชการแล้ว จะเห็นว่า ก.พ. มีความสำคัญต่อราชการบริหารมาก โดยเฉพาะนโยบายและหลักการที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนได้มอบหมายให้ ก.พ. มีหน้าที่สำคัญหลายประการเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติสำหรับราชการฝ่ายพลเรือน เช่น การสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการ การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การควบคุมทางวินัย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวของกระทรวงทบวงกรมเป็นไปโดยถูกต้อง และเป็นธรรมแก่ข้าราชการ

ข้อ ๒. คำถาม อ.ก.พ. กระทรวงการคลัง ประกอบด้วยใครบ้าง และมีหน้าที่สำคัญอย่างไร
แนวคำตอบ อ.ก.พ. กระทรวงการคลังประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน ปลัด-
กระทรวงการคลังผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมสรรพ-
สามิต อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมศุลกากร
อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการ หัวหน้ากองกลางสำนักงานปลัด
กระทรวงการคลังเป็นเลขานุการ

อ.ก.พ. กระทรวงการคลังมีหน้าที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่น ช่วยจัดการสอบและกำหนดหลักสูตร การสอบคัดเลือก ตามกฎ ก.พ. เป็นต้น
๒. พิจารณาอนุมัติการโอนข้าราชการพลเรือนชั้นเอกและชั้นโท
๓. พิจารณาการไล่ออก ปลดออก และให้ข้าราชการออกจาก ราชการฐานกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
๔. กำหนดหลักสูตรและวิธีการ สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการ พลเรือนสามัญชั้นตรีขึ้นไปเป็นชั้นโท ชั้นโทขึ้นไปเป็นชั้นเอก และ อนุมัติการเลื่อนชั้นดังกล่าวด้วย
๕. พิจารณาการให้ข้าราชการพลเรือน ออกจากราชการฐาน หย่อนความสามารถประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ บกพร่องในหน้าที่และฐานมีมลทินหรือมีหมอง
๖. พิจารณาการอุทธรณ์การถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก และ ให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยในกรณีที่ผู้ว่าราชการ จังหวัดผู้สั่ง ลงโทษ

ข้อ ๓. คำถาม ทำไมจึงต้องมีการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกเพื่อการเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือน จะใช้วิธีการอย่างอื่นได้หรือไม่

แนวคำตอบ การสอบเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับวัดความรู้ของคนและที่ต้งมีการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกเพื่อการเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือน ก็เพื่อจะวัดความรู้ของข้าราชการเป็นของตนว่าเป็นผู้มีความรู้ ถึงขนาดที่จะเลื่อนชั้นไปดำรงตำแหน่งสูงขึ้นไปได้หรือไม่ นอกจากนั้นเพื่อใช้การสอบเป็นมาตรการรักษาความยุติธรรมให้เกิดแก่ข้าราชการผู้มีสิทธิที่จะได้รับการเลื่อนชั้นทุกคน เป็นการขจัดการเล่นพรรคเล่นพวก ทำให้ได้ผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้นซึ่งเป็นการทำให้ปัญหาการเลือกข้าราชการเข้าดำรงตำแหน่งชั้นสูงด้วยความพอใจหรือความชอบส่วนตัวของหัวหน้าส่วนราชการมีน้อยลง การเลื่อนชั้นโดยการสอบทำให้ข้าราชการมีความรู้สึกว่า ตนเองยังมีความหวังและมีทางก้าวหน้าในราชการ ทำให้ขวัญและกำลังใจของข้าราชการดีขึ้น ก่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงานของข้าราชการโดยตรงดีกว่าการเลื่อนชั้นโดยการเลือกเอาเฉพาะตัวคน โดยไม่ต้องสอบ

เมื่อพูดถึงการสอบโดยทั่วไปมักเข้าใจกันว่า จะต้องเป็นการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์เท่านั้น แต่โดยหลักการแล้ว การสอบข้อเขียนหรือสอบสัมภาษณ์เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของขบวนการ ทดสอบการเลื่อนชั้น การเลื่อนตำแหน่งข้าราชการอาจใช้วิธีการทดสอบอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้ เช่น การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสัมภาษณ์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้ทดลองทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นวิธีการทดสอบที่นำมาใช้ ได้ทั้งนั้น ฉะนั้น ในการสอบเลื่อนชั้น ก็อาจจะไม่ต้องทำการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก (คือการสอบข้อเขียน และสัมภาษณ์) ก็ได้ ในปัจจุบันนี้การ

เลื่อนชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษก็ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก แต่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาคัดเลือกข้าราชการชั้นเอกที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเพื่อเลื่อนเป็นชั้นพิเศษได้ และในการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ตามกฎหมายก็ไม่ต้องสอบ แต่ใช้การเขียนวิทยานิพนธ์แสดงความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่องแทนการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก

ในการเลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นบางตำแหน่ง เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งระดับต้น ๆ ที่จะเลื่อนขึ้นไปดำรงตำแหน่งสูงกว่าขึ้นไป อาจจำเป็นต้องสอบหลายอย่างเช่น สอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และประเมินผลการปฏิบัติงาน แต่ถ้าเป็นตำแหน่งในระดับสูง ๆ อาจใช้การประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือทดลองทำงานในตำแหน่งสูงกว่าก่อนก็ได้

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าในการเลื่อนชั้นหรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการ อาจไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก และอาจใช้วิธีการอย่างอื่นแทนได้

ข้อ ๔. คำถาม ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ว่า “ตำแหน่งใดควรจะได้รับเงินเดือนในขั้นใด อันค้ำใจ ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนด.....ในการกำหนดนี้ให้คำนึงถึงปริมาณ และคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น” ท่านเข้าใจว่าอย่างไร และสำคัญอย่างไร

แนวคำตอบ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายจะต้องให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนด อัตราเงินเดือนเสียก่อนว่า จะเป็นตำแหน่งที่ควรได้รับเงินเดือนขั้นใด อันค้ำใจ ในการพิจารณาและกำหนดอัตราเงินเดือนดังกล่าวนี้ต้องถือเอา ปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้นเป็นหลัก ทั้งนี้ก็หมายความว่า ก.พ. จะต้องพิจารณาดังหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง และเปรียบเทียบตำแหน่งที่อยู่ในลักษณะงานต่าง ๆ เพื่อกำหนดระดับอัตราเงินเดือนสูง

ค่า ตามความยากง่ายของงาน และตามปริมาณและคุณภาพของงาน แล้ว กำหนดอัตราเงินเดือนให้เหมาะสม คือตำแหน่งที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน มีความยากง่ายระดับเดียวกัน ก็ควรจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการเป็นส่วนรวม ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใกล้เคียงกับหลักการบริหารงานบุคคลสมัยใหม่ที่ว่า "Equal pay for equal works"

บทบัญญัติในมาตราที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการให้อำนาจ ก.พ. เป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดและควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับตำแหน่งและเงินเดือนเพื่อให้เกิดความเสมอภาค ความยุติธรรมบทบัญญัติในมาตรานี้จึงเป็นหน้าที่สำคัญของ ก.พ. ในฐานะที่เป็นองค์การบริหารงานบุคคลกลาง ฉะนั้นถ้าตำแหน่งใดที่ ก.พ. ยังไม่ได้กำหนดอัตราเงินเดือนว่าเป็นขั้นใดอันดับใดตามความในมาตรานี้แล้ว การบรรจุแต่งตั้งราชการให้ดำรงตำแหน่งก็เกิดการเลื่อนเงินเดือนหรือเลื่อนขั้นก็ทำไม่ได้

ข้อ ๕. คำถาม

ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์การลงโทษต่อใคร โดยวิธีการอย่างไร ใครเป็นผู้พิจารณาและสั่งการในกรณีอุทธรณ์เช่นนั้น

แนวคำตอบ การอุทธรณ์การลงโทษปฏิบัติดังนี้

ก. โทษไล่ออก ปลดออก ให้ออก

๑. ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษ ยื่นอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง กรณีเช่นนี้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้า อ.ก.พ. กระทรวงลงมติให้ไล่ออก ปลดออก เพราะกระทำผิดวินัย อุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้

๒. ถ้าผู้บังคับบัญชารับสั่งลงโทษ ยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง กรณีเช่นนี้ ก.พ.

เป็นผู้พิจารณา (ข้าราชการครู ครูสภาเป็นผู้พิจารณา) เสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร คำสั่งของนายกรัฐมนตรีเป็นที่สิ้นสุด

ข. โทษอื่น ๆ

๑. ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษ อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ในกรณีเช่นนั้น อธิบดีผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ เป็นผู้พิจารณาและเสนอปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๒. ถ้าผู้บังคับบัญชาอื่นสั่งลงโทษ อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ในกรณีเช่นนั้น ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง เป็นผู้พิจารณาและสั่งการตามอุทธรณ์ข้อ ข. ถ้าผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งยื่นหรือลดโทษ อุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ ถ้าสั่งเพิ่มโทษอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งใหม่ คำวินิจฉัยชั้นนี้เป็นที่สิ้นสุด

การยื่นอุทธรณ์ในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นทุกกรณี ให้ทำเป็นหนังสือมีสำเนาถูกต้อง ๑ ฉบับ ลงลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ การอุทธรณ์จะอุทธรณ์ได้ แต่สำหรับตนเอง อุทธรณ์แทนคนอื่นไม่ได้ จะลงชื่ออุทธรณ์รวมกันอุทธรณ์ก็ไม่ได้ แต่ต้องไม่ยื่นอุทธรณ์ก่อนเวลาล่วงไปแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่มีเหตุจะต้องอุทธรณ์เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้คดีให้รอบคอบเสียก่อนที่จะอุทธรณ์

พลังทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น

ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์

ทุกวันนี้เป็นที่ยอมรับกันเกือบทั่วไปแล้วว่า ญี่ปุ่นมีกำลังทางเศรษฐกิจมหาศาล เศรษฐกิจญี่ปุ่นเจริญเติบโตรวดเร็ว ถ้าพูดกันในด้านการผลิต เศรษฐกิจของญี่ปุ่นนับว่าเป็นอันดับที่สามของโลก กล่าวคือตามหลังสหรัฐอเมริกาและโซเวียตเท่านั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ญี่ปุ่นมีผลิตผลของประชาชาติทั้งหมด (Gross National Product) มีมูลค่าเพียงยี่สิบหกพันล้านเหรียญอเมริกัน แต่ในปีปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๑๔ ผลิตผลของประชาชาติทั้งหมดของญี่ปุ่นมีมูลค่าถึง สองร้อยพันล้านเหรียญอเมริกัน ในปัจจุบันญี่ปุ่นผลิตเหล็กกล้าได้ปริมาณถึงหนึ่งในหกของปริมาณเหล็กกล้าที่ผลิตได้ทั้งหมดในโลก ครึ่งหนึ่งของเรือเดินทะเลมหาสมุทรทั่วโลกก่อสร้างในญี่ปุ่นทั้งสิ้น

เศรษฐกิจของญี่ปุ่นเจริญรวดเร็วมหาศาลเช่นนี้ ไม่ใช่ เพราะ ญี่ปุ่น ขยัน แต่ ผลิต สร้าง

เท่านั้น แต่ญี่ปุ่นยังเป็นประเทศที่มีความสามารถในเชิงค้าขายเสียอีกด้วย ถ้าหากันตามหลักเศรษฐศาสตร์ การผลิตย่อมขึ้นอยู่กับการตลาด เพราะถ้าผลิตแล้วไม่มีตลาด ก็คงผลิตไปไม่ได้ไม่นานนักหรอก ญี่ปุ่นเจริญได้ทางเศรษฐกิจ เพราะญี่ปุ่นรู้จักเป็นพ่อค้าหาตลาดขายสินค้าของตนได้รับเป็นยอดเยี่ยม แม้แต่ชาติฝรั่งเศสชาวทุกคน ก็ยัง กลัว เกรง ฝีมือเดินตลาดของคนญี่ปุ่นอยู่ เพราะเกือบจะทุกหนทุกแห่งทั่วโลกสินค้าญี่ปุ่นต่างเข้าไปตีตลาดสินค้าชาติอื่น ๆ เกือบทั่วทุกมุมโลก แม้แต่ในสวีต เซอร์แลนด์ ซึ่งมี ชื่อ ใน การ ผลิต นาฬิกา นาฬิกาญี่ปุ่นก็ยังเข้าไปขายได้ นี่แสดงถึงฝีมือของการหา ตลาด และชั้นเชิงการค้าของ ญี่ปุ่น สินค้าอุตสาหกรรมบางประเภทอย่างเช่น สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง พัดลม หม้อหุงต้มไฟฟ้าเหล่านี้ในปัจจุบัน

บั้นญี่ปุ่นเกือบจะครองตลาดของโลกอยู่แล้ว สินค้าประเภทเดียวกันของฝรั่งตามญี่ปุ่นเกือบจะไม่ทัน ถ้าพิจารณาทางด้านตัวเลขเมื่อปีที่แล้ว ญี่ปุ่นส่งสินค้าออก เป็นมูลค่า ถึง สิบเก้าพันล้านเหรียญอเมริกัน และสินค้าออกของญี่ปุ่นนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้นปีละประมาณสี่สิบเปอร์เซ็นต์ ซึ่งนับว่าเป็นตัวเลขที่น่าตกใจทีเดียว

เรื่องทั้งหมดคนนอกจริงเป็นเรื่องที่ชวนให้พิศวงว่า ทำไมญี่ปุ่นจึงเป็นชาติที่เก่งกาจทางเศรษฐกิจเช่นนั้น ถ้าจะพูดคลุม ๆ ไปอาจกล่าวได้ว่า ญี่ปุ่นเป็นชาติขยันขันแข็ง มีวินัย และมีชั้นเชิงไหวพริบทางการค้าสูงกว่าคนชาติอื่นๆ แต่พูดเช่นนั้นอุปมาเสมือนหนึ่งเอากำปั้นฟาดลงบนพื้นดิน ย่อมไม่มีทางพลาดได้จริงอยู่ คุณลักษณะของญี่ปุ่นดังกล่าวมาแล้วเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ญี่ปุ่น ก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจได้รวดเร็วอย่างนั้นแต่ ญี่ปุ่นยังมี ลักษณะพิเศษอย่างอื่นที่เราควรจะได้เรียนรู้ไว้บ้างเหมือนกัน เพราะลักษณะพิเศษบางประการที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเรื่องซึ่งเราเองคนไทยก็ควรจะต้องคำนึงถึงกันอยู่เช่นเดียวกัน ลักษณะพิเศษเหล่านี้จะขอนำมากล่าวเป็นเรื่อง ๆ ไปดังนี้—

ในประการแรก ถ้าจะกล่าวง่าย ๆ ก็เห็นจะต้องพูดว่า ญี่ปุ่นได้เปรียบเพราะแพ้สงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อตกเป็นฝ่ายแพ้ ญี่ปุ่นจึงถูกห้ามมิให้มีกองทัพ เมื่อไม่มีกองทัพ ญี่ปุ่นก็ไม่ต้องมีรายจ่าย ทางด้านการทหารนั่นเองเป็นข้อได้เปรียบของญี่ปุ่น กล่าวคือญี่ปุ่นจึงตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากิน โดยไม่ต้องห่วงปัญหาการป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นภาระที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายของประเทศมิใช่น้อย ญี่ปุ่นจึงเจริญทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว ในทำนองเดียวกันกับเยอรมันตะวันตกของยุโรป

ยิ่งไปกว่านั้นในระยะเวลายี่สิบปีที่ผ่านมา เมื่อมีการสงครามในเอเชียเกิดขึ้น สงครามเกาหลี สงครามเวียดนามก็ ญี่ปุ่นยังสามารถฉวยโอกาสค้าขายหากำไรจากสงครามดังกล่าวได้เสียอีกด้วย

ในประการที่สอง สืบเนื่องมาจากภัยของสงครามโลกครั้งที่สอง โรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ของญี่ปุ่นถูกทำลายเกือบทั้งหมด เมื่อมาตั้งต้นกันใหม่ หลัง สงครามโลกคราวที่แล้ว ญี่ปุ่นจึงมีโอกาที่จะเรียนรู้และใช้เทคนิควิทยาการของการผลิตต่างๆ ที่ทันสมัยที่สุด ไม่อยู่อายล้าหลัง แม้แต่อุตสาหกรรมบางประเภท

ของอเมริกันเอง อย่างเช่นการผลิตเหล็กกล้าอเมริกันก็ยังเสียเปรียบญี่ปุ่นในข้อนี้

ในสถานที่สาม เป็นเรื่องซึ่งบ้านเราโดยเฉพาะควรจะได้คำนึงเรียนรู้จากญี่ปุ่น กล่าวคือ ในทางเศรษฐกิจจีนนั้นญี่ปุ่นมีความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับเอกชนเป็นเลิศที่สุด รัฐบาลญี่ปุ่นนั้นให้ความร่วมมือ และ คำ แนะนำ แก่บรรดาพ่อค้า นักอุตสาหกรรมทางฝ่ายเอกชนก็สับตรับฟังเสียงของรัฐบาลอยู่เสมอ เศรษฐกิจของญี่ปุ่นจึงมีลักษณะ เป็นทีมเวิร์ค ระหว่าง รัฐบาลกับเอกชน กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (Ministry of International Trade and Industry) ของรัฐบาลญี่ปุ่นนั้นมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการหาตลาด ในต่าง ประเทศทั้ง ยังให้ความสะดวกในเรื่องทุนรอน สิ่งเหล่านี้ย่อมประคับประคองสนับสนุน บรรดาพ่อค้าญี่ปุ่นให้แผ่ขยายตลาดสินค้าญี่ปุ่นออกไปมหาศาลทั่วโลกอย่างที่เราเห็นกันในปัจจุบัน กล่าวอีกนัยหนึ่งญี่ปุ่นนั้นรัฐบาลกับพ่อค้าออกคอกันร่วมมือสร้างสรรค้ประเทศชาติอย่างแท้จริง

เหตุผลประการที่สี่ที่อธิบายว่า ทำไมญี่ปุ่นจึงค้าขายเก่งนัก ก็คือว่าวงการธุรกิจและ

อุตสาหกรรมของญี่ปุ่นนั้นถึงแม้จะแข่งขันกันอยู่บ้าง แต่เขาก็สามัคคีปรองดองกันเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ลักษณะเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่ ญี่ปุ่นเป็น ชาตินิยม จึงคุมกันดี มีตัวอย่างที่ควรนำมากล่าวเมื่อปีที่แล้วเอง จีนแดงประกาศว่าจะไม่ค้าขายกับบริษัทญี่ปุ่นที่ทำการค้าติดต่อกับ ไต้หวัน และเกาหลีใต้ เมื่อจีนแดงตั้งแง่เช่นนี้ บริษัทใหญ่ ๆ ในญี่ปุ่นสี่บริษัทก็หันหน้ามาปรึกษากันตกลงกันว่า สองบริษัทเล็กค้าขายกับ ไต้หวัน และเกาหลีใต้ ตั้งหน้าตั้งตาค้าขายกับจีนแดง ส่วนอีกสองบริษัทนั้นก็ ไม่โยกที่จะค้าขายกับจีนแดง คงสนใจค้าขายกับจีนคนละชาติและเกาหลีใต้ ตกลงเป็นอันว่าญี่ปุ่นได้ตลาดสินค้าของตนทั้งในแผ่นดินใหญ่จีน ที่ ไต้หวัน และที่เกาหลีใต้ กล่าวอีกนัยหนึ่งญี่ปุ่นได้ทั้งหมดไม่มีเสีย เรื่องนี้เป็นคติสอนใจว่าผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาตินั้น เป็นเรื่องพึงหาทางออกมิให้ตกลงเสียหายกันได้

มีเหตุผลอีกประการหนึ่ง ซึ่งก็สืบเนื่องมาจากการที่ญี่ปุ่นเป็น ชาตินิยมอีกเช่นเดียวกัน คนงานญี่ปุ่นนั้นไม่เหมือนกรรมกรหรือลูกจ้างของชาติอื่น ๆ เวลานประเทศมหาอำนาจทางอุตสาหกรรมใน ตะวันตกอย่างเช่น

อังกฤษและสหรัฐอเมริกาเป็นตัวอย่าง กำลังเผชิญกับปัญหาเรื่องสหบาลแรงงานของกรรมกร ซึ่งอาละวาดเรียกร้องขึ้นค่าแรงงานหรือนัดหยุดงานกันไม่ว่างวัน เป็นที่เสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในญี่ปุ่นนั้นออกจะประหลาดกว่าที่อื่นใดในโลก คนญี่ปุ่นถ้าเข้าทำงานในบริษัทหนึ่งใดไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่หรือกรรมกรก็ตามที เมื่อเข้าทำงานแล้วไม่เคยคิดจะลาออก บริษัทนายจ้างก็ไม่เคยคิดจะไล่คนงานออกเช่นเดียวกัน ต่างฝ่ายต่างมีความภักดีซึ่งกันและกัน คนงานญี่ปุ่นนั้นถือว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทที่ตนทำงานอยู่ บริษัทอุตสาหกรรมใหญ่ๆ ของญี่ปุ่นก็มีมาตรการสนับสนุนให้คนงานของตัวเกิดความรู้สึกผูกพันภักดีต่อบริษัท อย่างเช่นบริษัทสร้างรถนิสสันของญี่ปุ่นมีการนัดให้คนงานร้องเพลงประจำบริษัทเป็นประจำทุกวัน เป็นทำนองเพลงเชียร์ให้เกิดความรักหมั่นคณะ บางทีคนงานกันดั้บแข่งขันกันทำงานว่าใครจะทำงานได้มากกว่ากัน มีรางวัลเป็นทำนองประกวดแข่งขันกันเสียอีก มาตรการเหล่านี้ล้วนว่าเป็นเรื่องประหลาดของวงการอุตสาหกรรมของโลก ไม่มีที่ไหนเหมือนญี่ปุ่นจึงไม่มีปัญหาเรื่องแรงงานที่จะบั่นทอนพลังของเศรษฐกิจ

ในประการสุดท้าย ญี่ปุ่นนั้นมีเลือดพ่อค้าเต็มตัว คือเอาแต่ได้แต่ไม่ยอมเสีย ญี่ปุ่นส่งสินค้าออกไปขายทั่วโลก แต่ญี่ปุ่นตั้งกำแพงกักกันสินค้าของชาติอื่นมิให้เข้าไปแย่งตลาดญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นมีรายการห้ามส่งสินค้าเข้าประเทศมากมายหลายชนิด เพราะฉะนั้นญี่ปุ่นจึงมีทางได้แต่กำไร แต่คนอื่นจะไปหากำไรจากญี่ปุ่นนั้นยากเต็มที

แม้แต่การลงทุนระหว่างประเทศ ญี่ปุ่นนิยมไปลงทุนค้าขายในต่างประเทศเพื่อแสวงหากำไรมากมาย แต่ญี่ปุ่นกักกันมิให้ชาติอื่นเข้ามาลงทุนในญี่ปุ่น เรื่องนี้เป็นข้อท้ออเมริกา โจรธเคื่องญี่ปุ่นนักในขณะนั้น เพราะบริษัทสร้างรถยนต์ในอเมริกาหลายบริษัทประสงค์จะเข้าไปลงทุนร่วมกับบริษัทผลิตรถยนต์ของญี่ปุ่น แต่จนแล้วจนรอดญี่ปุ่นก็ไม่เปิดโอกาสตั้งกล่าวให้แก่วงการธุรกิจของอเมริกัน

รากฐานอันเป็นพลังทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งซึ่งเราเองก็ควรจะเรียนรู้ไว้ เพราะมีประโยชน์สองสถาน ทั้งในด้านที่เราจะเอาญี่ปุ่นเป็นเยี่ยงอย่างก็เป็นที่ได้ ในอีกทางหนึ่งนั้น ถึงอย่างไรๆ เราก็คงต้องคบหากับญี่ปุ่น เพราะฉะนั้นเราจึงควรต้องรู้ฤทธิเดชของเขาไว้จะได้ไม่เสียเปรียบกันมากนัก.

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอ็มกระสินธุ์

เอเชีย

ไทย..... พลโทเชษฐา วัชรวิทย์ เลขานุการ สปอ. (องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกัน
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) แถลงเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๔ น
ว่าให้ระงับการที่จะมีการติดต่อสัมพันธ์กับจีนคอมมิวนิสต์ เพราะประเทศ
นี้ยังไม่หยุดยั้งการสนับสนุนการก่อวินาศกรรมทำลายแต่อย่างใด และกล่าว
ว่า การที่สหรัฐ ฟิลิปปินส์ และประเทศไทยพยายามที่จะติดต่อสัมพันธ์
กับจีนคอมมิวนิสต์ นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม ถ้าหากจะมีผลนำไปสู่การสร้าง
สรรค์สันติภาพถาวรในภูมิภาคนี้ แต่ก็ยังมีความรู้สึกว้า แม้จีนคอมมิวนิสต์
จะมีความสัมพันธ์อันดีกับสหรัฐและประเทศเสรีอื่น ๆ แต่ก็ยังไม่ระงับการ
โฆษณาชวนเชื่อโจมตีรัฐบาลของประเทศเสรี ก่อนที่จะสร้างสัมพันธ์อันดี
จีนคอมมิวนิสต์จะต้องแสดงให้เห็นเสียก่อนว่า พร้อมทั้งจะร่วมมือและอยู่
ร่วมกันโดยสันติ และเลิกการสนับสนุนการก่อการร้าย และสงครามปลด
แอกที่จีนคอมมิวนิสต์เป็นแหล่งสนับสนุนที่สำคัญในปัจจุบัน

ลาว..... ทหารขบวนการประเทศลาว ๕๔ คน ได้เข้าสวามีภักดิ์ฝ่ายรัฐบาลลาว
ที่เมืองปากเซเมื่อ ๑๒ พฤษภาคม มีทั้งนายทหารชั้นนายพันโทและนาย
ร้อยเอกซึ่งผ่านการฝึกหัดอบรมจากฮานอย และผ่านการรบมาเกือบ ๒๐ ปี
เหตุสำคัญที่ไต่หนเข้ามาอยู่กับฝ่ายรัฐบาลก็เพราะพวกเขามองเห็นแล้วว่า
เวียตนามเหนือพยายามที่จะเข้ายึดครองลาว

เขมร .....ปราสาทหินนครวัดซึ่งขึ้นโบราณสถานอันล้ำค่า ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเขมรได้รับความเสียหายร้ายแรง เนื่องจากอำนาจปืนใหญ่ที่กองทัพเขมรระดมยิงต่อสู้กับทหารเวียดนามเหนือเมื่อสามเดือนก่อน แต่รัฐบาลเขมรเพิ่งเปิดเผยข่าวนี้ กระสุนปืนขนาด ๑๕๐ มม. ของปืนใหญ่วิถีโค้งหลายกระบอกได้ทำลายพิน ชนสามของปราสาทหิน หลังใหญ่ทางประตูด้านใต้ กระสุนปืนลูกหนึ่งได้ระเบิดบนพินชนสองและระเบิดบนพินชนล่าง กระสุนอีก ๗ นัดถูกเจดีย์ใกล้เคียงซึ่งภายในเจดีย์นั้นมีผู้ลี้ภัยเข้าไปอาศัยอยู่

เวียดนาม.....เครื่องบินไอพ่นแบบ แฟนทอม เอฟ. ๔ ของสหรัฐโจมตีขึ้นต่อสู้อากาศยาน ๑๓ กระบอกของเวียดนามเหนือที่ตั้งอยู่รอบช่องเขามูเกียเมื่อตอนบ่ายวันที่ ๑๒ พฤษภาคม โดยโจมตีสองครั้ง ช่องเขามูเกียเป็นทางสำคัญผ่านเทือกเขาในเวียดนามทางพรมแดนลาวกับเวียดนามเหนือ เป็นช่องเขาที่ฝ่ายเวียดนามเหนือใช้ส่งทหารและยุทธสัมภาระไปตามเส้นทางโฮจิมินห์ในลาว กองบัญชาการทหารเวียดนามใต้รายงานว่าค้นพบโรงงานสร้างอาวุธของเวียดนามเหนือทางบริเวณด้านตะวันตกของหุบเขาอาซา เมื่อทหารเวียดนามใต้สังกักกองพันทหารราบที่ ๕๔ บุกรุกเข้ากวาดล้างคอมมิวนิสต์ในบริเวณห่างไปทางตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองฮาลุย ๔ ไมล์ ได้ทำลายรังปืน ๑๐๐ แห่ง และอาวุธชนิดต่าง ๆ ตลอดจนกระสุนปืนและยุทธสัมภาระอื่น ๆ นาวิกโยธินเวียดนามใต้ ได้ส่งทหารเวียดนามเหนือ ๑๗๑ คนในการสู้รบบริเวณห่างจากเมืองฮาลุยไปทางตะวันตก ๖ ไมล์ นับว่าเป็นการปะทะครั้งใหญ่ที่สุดตั้งแต่ทหารเวียดนามใต้เริ่มปฏิบัติการรบซึ่งมีชื่อว่า "ลัมซอน ๗๒๐"

ปากีสถาน.....พันตรีออสมาน เจการ์ ผู้บัญชาการทหารฝ่ายกู้สภาพในเขตเจสเซอร์แห่งปากีสถานตะวันออกแถลงว่า กองทหารฝ่ายกู้สภาพเล็กการโจมตีกองทหารรัฐบาลอย่างซ่งหน้า แต่ใช้วิธีโจมตีแบบกองโจรโดยใช้กำลังกลุ่มเล็ก ๆ เข้าโจมตีเป้าหมายคลังกระสุนและที่ตั้งของทหารหรือด่าน ทหารฝ่ายกู้สภาพที่ปฏิบัติการโจมตีแต่งกายแบบพลเรือน

ตุรกี ..... ข่าวจากอิสตันบูลรายงานว่า มีชาย ๔ คนซึ่งเป็นผู้สมาชิกของกึ่งอิสรภาพแห่งชาติของตุรกีอื่นเป็นองค์การ ก่อการร้ายได้ลักพาตัวนายเอฟราอิม เอมรอม กงสุลใหญ่อิสราเอลประจำกรุงอิสตันบูลไปจากบ้านพักของเขา นายโคคัส รองนายกรัฐมนตรีตุรกีประกาศว่ารัฐบาลตุรกีจะไม่ยอมต่อรองกับคนร้ายที่ลักพาตัวกงสุลใหญ่อิสราเอลไป เมื่อฝ่ายที่ลักพาตัวไปได้ยื่นคำขาดว่าจะสังหารชีวิตนายเอมรอมภายในเวลา ๒๒.๐๐ น. ของวันที่ ๒๐ พฤษภาคม หากไม่ปล่อยตัวสมาชิกกองทัพกึ่งอิสรภาพของประชาชนตุรกี ที่ถูก รัฐบาลควบคุมตัวไว้

ข่าวเอพีจากอิสตันบูลต่อมาแถลงว่า นายเอฟราอิม เอมรอม กงสุลใหญ่อิสราเอลประจำตุรกีซึ่งถูกผู้ก่อการร้ายลักพาตัวไปนั้น ได้ถูกยิงที่ศีรษะนอนตายอยู่ในห้องร้างแห่งหนึ่งในกรุงอิสตันบูล นครหลวงของตุรกี

— เกิดแผ่นดินไหวอย่างร้ายแรงครั้งใหม่ในตุรกีเมื่อ ๒๑ พฤษภาคม ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองบิลกอล ห่างจากกรุงอิสตันบูลประมาณหนึ่งพันไมล์ รุนแรงกว่าแผ่นดินไหวทางบริเวณเออร์เซรุมนในภาคตะวันออกของตุรกีเมื่อ ๑๑ วันก่อน ประมาณ ๔ เท่า เพราะแผ่นดินไหวครั้งก่อนมีคนเสียชีวิต ๑๐๐ คน แต่ครั้งใหม่ได้พบผู้เสียชีวิตเกือบหนึ่งพันคนและบาดเจ็บอีกมากมาย

— ตุรกีเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในแนวแผ่นดินไหวซึ่งมีชื่อว่า “แนวอานาโตเลียน” จึงเกิดแผ่นดินไหวร้ายแรงบ้าง ไม่ร้ายแรงบ้าง บ่อยครั้งในประเทศนี้ และประเทศอิหร่าน ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับตุรกีก็เคยเกิดแผ่นดินไหวอย่างหนัก สองครั้งมีผู้เสียชีวิตกว่า ๑๓,๐๐ คน ส่วนตุรกีแผ่นดินไหวร้ายแรงที่สุดเกิดเมื่อ ๓๑ ปีก่อน มีผู้เสียชีวิตมากกว่า ๓๒,๐๐๐ คน

อียิปต์ ..... ประธานาธิบดีอันวาริ ซาคัตแห่งอียิปต์ รับไบลาออกของรัฐมนตรี ๖ คนในคณะรัฐบาลอียิปต์ และเจ้าหน้าที่สำคัญอีก ๓ คนในพรรคสหภาพอาหรับโซเชี่ยลิสต์ มีพลโทเฟาซี รัฐมนตรีว่าการกลาโหม นายซาราวิ โกมา

ตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการมหาดไทย และยังได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าตำรวจลับมาเป็นเวลาหลายปีเขาเป็นผู้ที่สนับสนุน นายอาลชาบริ รองประธานาธิบดีซึ่งถูกปลดจากตำแหน่ง และต่อมาบุคคลเหล่านี้ได้ถูกควบคุมตัว สาเหตุเพราะทุกคนพยายามขัดขวางแผนการของประธานาธิบดีชาติต์ ด้วยเกิดความขัดแย้งในเรื่องอียิปต์แสวงหาความช่วยเหลือจากโซเวียตในทางทหาร และเพราะฝ่ายถูกกวาดล้างไม่เห็นชอบกับการที่สถาปนาสหพันธ์สาธารณรัฐระหว่างอียิปต์—ซีเรีย—และลิเบีย

ยุโรป

กรีซ..... ข่าวจากเอเธนส์แจ้งว่า รัฐบาลกรีซได้ประกาศสถาปนาสัมพันธภาพทางทูตกับรัฐบาลอัลบานียใหม่แล้ว หลังจากตัดสัมพันธภาพมาเป็นเวลานานถึง ๓๒ ปี

อัลบานียเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ทางยุโรป และเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ทางส่วนหนึ่งของโลกเพียงประเทศเดียวที่ทำตนเป็นบริวารของจีนคอมมิวนิสต์

ซานมารีโน..... รัฐซานมารีโนได้ประกาศสถาปนาสัมพันธภาพทางทูตกับจีนคอมมิวนิสต์ ในลักษณะไม่ยอมรับการอ้างสิทธิครอบครองของจีนคอมมิวนิสต์เหนือดินแดนได้วันแต่อย่างใด

ซานมารีโนเป็นสาธารณรัฐเล็กที่สุดในโลกอยู่ทางยุโรป มีเนื้อที่ ๒๕ ตารางไมล์ครึ่ง และมีพลเมืองไม่ถึงสองหมื่นคน

มอสโคว์ ..... นายโคซีกิน นายกรัฐมนตรี โซเวียตตั้งข้อสังเกตระหว่างการกล่าวรับรอง นายบิแอร์ ทูโดนายกรัฐมนตรีแคนาดา ซึ่งได้ ไปเยี่ยมกรุงมอสโคว์เมื่อ ๑๗ พฤษภาคมนี้ว่า ความสนใจของโซเวียตที่ต้องการให้ลดกำลังทหารของฝ่ายตะวันตกและตะวันออกที่ประจำอยู่ในยุโรป และยกย่องแคนาดาที่ถอนทหารออกจากยุโรป โดยอ้างว่าเป็นตัวอย่างอันดีที่พึงเจริญรอยตาม

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช

นักิกรเอก กองวินัยและนิตการ

ชัชฌวงศ์ ละอออนวก

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิตการ

อิทธิชัย เสือวรรณศรี

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก. พ.

ตอบนายแพทย์มาลา พักตรพັນชานนท์

ถาม จากวารสารข้าราชการปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๑๔ หน้า ๔๒ ที่ท่านตอบสมาชิกไปว่า “ไม่ได้ครับเพราะ ก.พ. ตัดความไว้แล้วว่า ในรอบปีที่แล้ว มา มีวันลาไปศึกษาเกิน ๔๕ วัน ต้องห้ามเลื่อนเงินเดือนตามนัยข้อ ๔ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔)” นั้น ขอเรียนถามว่า ในเฉพาะลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศอย่างเดียว หรือรวมการลาไปศึกษาต่อภายในประเทศด้วย เช่นไปศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์เป็นเวลา ๑ ปีของแพทย์ พนักงานสุขภาพพยาบาลอนามัย ฯ ในสังกัดกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข และถ้ารวมด้วย ทำไม ก.พ. และกรมบัญชีกลางไม่หักหักหักค่าสิ่งที่ได้เลื่อนเงินเดือนไปแล้ว

ขอได้โปรดตอบในวารสารข้าราชการให้ทราบด้วยเพื่อถือเป็นหลักในการปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

ตอบ ก่อนอื่นขอเรียนขอความเข้าใจว่า ก.พ. ได้มีมติที่อ้างถึงข้างต้นในคราวพิจารณาปัญหาว่า ข้าราชการพลเรือนที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ และกลับมาปฏิบัติราชการในเดือนธันวาคม จะเลื่อนเงินเดือนวันที่ ๑ ตุลาคมถัดไปได้หรือไม่ เพราะถ้าพิจารณาผลงานในรอบปีที่แล้วมา ข้าราชการผู้นั้นมีเวลาปฏิบัติราชการเกินกว่า ๖ เดือน กรณีเช่นนั้น ส่วนราชการหลายแห่งเข้าใจว่า ถ้ามีความดีความชอบอยู่ใน

เกณฑ์ที่จะได้ ๒ ชั้น ผู้บังคับบัญชาก็เลื่อนเงินเดือนให้ ๑ ชั้นได้ ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็นว่าเลื่อนไม่ได้เลยตามนัยข้อ ๔ (๖) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ดังได้กล่าวแล้ว

สำหรับปัญหาที่คณหอรือนั้น มีประเด็นที่ควรพิจารณาก่อนว่า จะเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่ศึกษาได้หรือไม่ ถ้าเลื่อนไม่ได้ หลักการนี้ก็ต้องใช้ได้ทั้งกรณีไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และในประเทศไทย ผู้ตอบปัญหานี้ขอเสนอความเห็นในข้อกฎหมาย หลักการบริหารงานบุคคล และหลักความเป็นธรรมระหว่างข้าราชการด้วยกันดังนี้

ในข้อกฎหมาย มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติไว้ว่า ในการพิจารณาเลื่อนอันดับและเลื่อนเงินเดือน ให้คำนึงถึงความอดุสาหะ ความสามารถ และการปฏิบัติตามวินัยตลอดจนคุณภาพและปริมาณของงานในตำแหน่งนั้นด้วย และกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ก็ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า

“ข้อ ๔. ข้าราชการผู้ซึ่งจะได้เลื่อนเงินเดือนต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๔) ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่มีคุณภาพและปริมาณ ของงานสมควรที่จะเลื่อนเงินเดือน ”

ปัญหามีว่า การไปศึกษาถือว่าไปปฏิบัติราชการด้วยหรือไม่ ถ้าถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ ในกรณีที่มีผลการศึกษาคดีเด่น ก็อาจพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ได้ แต่ถ้าไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็เลื่อนเงินเดือนไม่ได้

เกี่ยวกับปัญหาว่า การศึกษาเป็นการปฏิบัติราชการหรือไม่นี้ ก.พ. เคยมีมติไว้ในเรื่องดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการหรือ ก.พ. ว่า ในกรณีที่ข้าราชการลาไปศึกษาในประเทศปรากฏว่าขาดเรียนไม่ได้สอบไล่ เพราะเวลาเรียนไม่พอ จะถือว่าการขาดเรียนนั้นเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยถือเป็นความผิดชัดแจ้งที่กระทรวงเจ้าสังกัดจะสั่งลงโทษ โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนได้หรือไม่ ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็น

ว่าการกระทำของข้าราชการผู้นั้นไม่เป็นความผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ เพราะการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ในราชการโดยตรง จึงปรับเข้ากรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ไม่ได้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย

ต่อมา ส่วนราชการแห่งหนึ่งหรือ ก.พ. ว่า การได้รับทุนไปต่างประเทศนั้น อย่างไร จึงจะเป็นทุนเพื่อไปศึกษา อย่างไรเป็นทุนไปทำงาน ณ ต่างประเทศ ก.พ. ได้ตอบไปว่า ทุนที่ นาย ก. (ข้าราชการสังกัดส่วนราชการนั้น) ได้รับเพื่อไปศึกษาวิชา Economic Planning ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นทุนเพื่อไปศึกษา เพราะมีหลักสูตรการศึกษา (หลักสูตร ๖ เดือน) แม้จะเป็นการศึกษาในแนววิชาที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ก็ตาม ไม่อาจถือว่าการศึกษานั้นเป็นการปฏิบัติราชการ เพราะการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ในราชการโดยตรง

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมว่า ในการประชุมทางวิชาการบริหารงานบุคคลระดับหัวหน้ากอง ระหว่าง ๑๔ กันยายน-๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ ท่านเลขาธิการกรมบัญชีกลางได้ชี้แจงต่อที่ประชุมกลุ่มว่า กรมบัญชีกลางเคยหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีครูลาไปศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ระหว่างประกาศใช้กฎการศึกษว่า เวลาที่ลาไปนั้นถือว่าเป็นเวลาปฏิบัติราชการหรือไม่ จะนับวิทยุคุณได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นการตีความที่สอดคล้องกับความเห็นของ ก.พ.

เมื่อการไปศึกษา ไม่ว่าจะในประเทศไทยหรือ ณ ต่างประเทศ ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการแล้ว นาย ก. ซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งนิติกรตรี และได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในหรือ ณ ต่างประเทศ จะเอาปริมาณและคุณภาพของงานในตำแหน่งนิติกรตรีมาแสดงได้อย่างไร ในเมื่อ นาย ก. ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว

ฉะนั้น ในข้อกฎหมาย ผู้บังคับบัญชาจึงเลื่อนเงินเดือนให้ นาย ก. ในระหว่างศึกษาไม่ได้

ถ้าพิจารณาในแง่ของการบริหารงานบุคคล การเลื่อนเงินเดือน คือการตอบแทนความดีความชอบ ข้าราชการที่ไปศึกษาจะเอาผลงานในตำแหน่งมาแสดงได้อย่างไร น่าจะรอให้เอาความรู้ ที่ได้ศึกษามาปฏิบัติราชการให้ประจักษ์ผลเสียก่อน แล้วผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาเป็นบำเหน็จความชอบให้ ๒ ชั้น หรือ ๓ ชั้นก็ได้ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๗ (พ.ศ.-๒๕๐๔)

ในแง่ของความเป็นธรรม เมื่อมีข้าราชการไปศึกษาไม่ว่าจะเป็นที่ใดก็ตาม เพื่อนร่วมงานต้องทำงานแทน ถ้าคนทำงานทั้งในหน้าที่ของตนและของผู้ที่ไปศึกษาได้เลื่อนเงินเดือนตามปกติ ๑ ชั้น ผู้ที่ไปศึกษาก็ได้เลื่อน ๑ ชั้นจะอธิบายให้ข้าราชการที่ต้องทำงานแทนว่าเรื่องยุติธรรมแล้วได้อย่างไร โดยเฉพาะเมื่อผู้ที่ไปศึกษา หากสำเร็จมา ก็จะนำวุฒิมาปรับเงินเดือนให้สูงขึ้นได้อีก และยังมีโอกาสก้าวหน้าในอนาคตได้ทั่วไป และหากข้าราชการมีความรู้สึกถึงความเหลื่อมลาเกิดขึ้นในหน่วยงานของตน ก็อาจเสียขวัญอันจะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้วย ซึ่งผู้บังคับบัญชาควรจะได้คำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

นอกจากนี้ หากจะมองย้อนกลับไปในอดีต เดิมทางราชการไม่จ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการที่ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ เพราะถือว่าไม่ได้ทำงาน ต่อมา ในสมัยหนึ่ง ผู้บริหารประเทศเห็นว่า ราชการไทยยังขาดผู้มีวุฒิสูงๆ จึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศมากขึ้น จึงให้จ่ายเงินเดือนให้ครั้งหนึ่ง ซึ่งต่อมาภายหลัง ผู้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศก็ได้รับเงินเดือนเต็ม เมื่อหลวงท่านใจถึงขนาดนั้นแล้วจะเอาเงินเดือนบนกันอีกหรือนี่

สำหรับข้าราชการที่ไปศึกษาในประเทศนั้นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๔ และระเบียบ

กระทรวงการคลังที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนั้น ไม่ได้พูดถึง แต่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้ ได้รับเงินเดือนเต็มทั้งที่ยังไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา กระทรวงการคลังจึงได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องนอกครั้งหนึ่ง ซึ่งท่านก็ยืนยันมติเดิม กระทรวงการคลังจึงได้แก้ไขพระราชกฤษฎีกาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

โดยสรุป ผู้ตอบปัญหาเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจโอนเงินเดือนให้ข้าราชการที่ไปศึกษาทั้งในและนอกประเทศ

สำหรับคำถามของคุณหมอที่ว่า ถ้าการห้ามโอนเงินเดือนคลุมถึงกรณีไปศึกษาในประเทศด้วย เหตุใดส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงไม่ทักท้วงคำสั่งที่ได้โอนเงินเดือนไปแล้วนี้ ผู้ตอบปัญหาไม่ทราบข้อเท็จจริง จึงไม่อยู่ในฐานะที่จะตอบได้ อย่างไรก็ตาม เห็นว่าน่าจะได้มีการศึกษาดูว่า เหตุใดจึงมีการส่งโอนเงินเดือนข้าราชการที่ไปศึกษา ซึ่งผู้ตอบปัญหาเข้าใจว่า คงเนื่องมาจากการใช้คำไม่เหมาะสมในระเบียบกระทรวงการคลังเรื่องการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งข้อ ๓ เดิมมีข้อความดังนี้

“ข้าราชการผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดยสทบงชงทุนรัฐบาล หรือทุนส่วนตัว หรือทุนของมูลนิธิใด หรือทุนอื่น ซึ่งไม่ใช่ทางราชการจัดตั้ง ตามระเบียบว่าด้วยกรอนุญาตให้ข้าราชการลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ให้ได้รับเงินเดือนเท่าที่ได้รับอยู่จริงขณะได้รับอนุญาตให้ลา และจะโอนเงินเดือนในระหว่างลาไม่ได้”

การที่ระเบียบกระทรวงการคลังกำหนดไว้ว่าสำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ซึ่งไม่ใช่ทางราชการจัดตั้ง จะโอนเงินเดือนระหว่างลาไม่ได้นั้น อาจเป็นเหตุให้ส่วนราชการต่างๆ มีความลังเลกันว่า ถ้าเป็นจริง

ราชการจัดส่งแล้ว เลื่อนเงินเดือนได้ และความเข้าใจดังกล่าวนี้ คงจะคลุมไปถึงกรณีไปศึกษาในประเทศด้วย ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้ตอบปัญหาที่มีข้อสังเกตว่า ระเบียบกระทรวงการคลังน่าจะพูดถึงเรื่องการจ่ายเงินเดือนอย่างเดียวกับระเบียบ เพราะเรื่องการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนนั้น มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนบัญญัติไว้ต่างหากแล้ว

เมื่อมีส่วนราชการเข้าใจว่า อาจเลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการที่ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศได้ถ้าเป็นทางราชการจัดส่ง ส่วนราชการหลายแห่งจึงได้พยายามที่จะชี้แจงว่าข้าราชการของตนที่ได้รับทุนของประเทศนั้น ประเทศนั้น ขององค์การต่างประเทศนั้น หรือของมูลนิธิต่างประเทศนั้น ได้ไปศึกษาโดยทางราชการจัดส่ง เพราะส่วนราชการนั้น ๆ เป็นผู้ติดต่อเสาะแสวงหาทุนมาให้ข้าราชการของตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เรื่องนี้ดูก็แปลกดี ทุนรัฐบาลที่เราเรียกกันว่า "ทุน ก.พ." นั้น มิใช่เป็นทุนที่ ก.พ. จัดสรรให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ตามความต้องการของส่วนราชการนั้น ๆ หรือหรือ ? และข้าราชการที่ได้รับทุนรัฐบาล ก็เป็นผู้ที่ทางราชการจัดส่งไปศึกษามิใช่หรือ ? แต่ไม่ปรากฏว่า ข้าราชการที่ได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศคนใดได้เลื่อนเงินเดือนระหว่างศึกษาเลย ยิ่งไปกว่านั้น เท่าที่ทราบ ก็ไม่ปรากฏว่ามีส่วนราชการใดขออนุมัติ ก.พ. เลื่อนเงินเดือนให้ข้าราชการของตนที่ได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษา ณ ต่างประเทศ แต่พอเป็นทุนของต่างประเทศ รู้สึกว่าพยายามกันจริงที่จะชี้แจงว่าเป็นเรื่องที่ทางราชการจัดส่ง กรณียิ่งแปลกมากขึ้นถ้าส่วนราชการนั้นมทงข้าราชการที่ได้รับทุนรัฐบาลไทยและที่ได้รับทุนต่างประเทศไปศึกษา สังคมไทยโดยทั่วไปซึ่งเห่ออย่างปีติหุปีตตาพวกนักเรียนนอกและปริญญาจากต่างประเทศได้แพร่เชื้อเข้ามาถึงนี้ด้วย เขียวหรือ หรือว่าคนบางคนมีอารมณ์ขันโดยไม่รู้ตัว

เรื่องการเลื่อนเงินเดือนในกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ได้นั้น ยิ่งยุ่งยากมากขึ้น ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ข้าราชการคนหนึ่งเดินทางไปศึกษาอบรมและดูงาน

ณ ต่างประเทศด้วยทุนส่วนตัว โดยได้รับเงินเดือนเต็ม ซึ่งกระทรวงการคลัง
 ท้วงว่า ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ
 พลเรือนและตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๘ การลาไปต่างประเทศในลักษณะนี้ โดยได้รับ
 เงินเดือนเต็ม มีกรณีลาไปศึกษาเท่านั้น คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้ถือว่า การลาไป
 ฝึกอบรมและดูงานของข้าราชการผู้เป็นการลาไปศึกษา

เมื่อการลาไปฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ อาจถือเป็นการลาไป
 ศึกษาได้ กรณีก็ต้องอยู่ในข่ายของระเบียบกระทรวงการคลัง เรื่องการจ่ายเงินเดือน
 ระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ
 ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓ กล่าวคือ จะจ่ายเงินเดือนให้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ
 การพิจารณาว่าเป็นทางราชการจัดส่งหรือไม่ ซึ่งก็ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็น
 รายๆ ไป เรื่องเลยไปกันใหญ่ รายใดทำเป็นเรื่องลา ก็จ่ายเงินเดือนไม่ได้
 ถือว่าไม่ใช่ทางราชการจัดส่ง เพราะถ้าทางราชการจัดส่งแล้ว ไม่ต้องลา รายใดที่
 ไม่ได้ทำเป็นเรื่องลา ก็จ่ายเงินเดือนได้ จึงเกิดความเลื่อมล้าระหว่างส่วนราชการ
 ต่างๆ กรณียิ่งเข้มข้นมากขึ้นเมื่อส่วนราชการทราบถึงความแตกต่างในการดำเนิน
 เรื่อง และทั้งๆ ที่ได้ทำเป็นเรื่องลาแล้ว ก็ได้พยายามขอเปลี่ยนไปทำใหม่เป็นทาง
 ราชการจัดส่ง เพื่อประโยชน์อย่างเดียวกันนี้ คือหาทางจ่ายเงินเดือนให้
 ข้าราชการของตน เมื่อประสบปัญหาความไม่เป็นธรรมเช่นนี้ ก.พ. จึงได้เสนอไป
 ให้คณะรัฐมนตรีตีความว่า กรณีใดเป็นเรื่องทางราชการจัดส่ง กรณีใดไม่ใช่
 คณะรัฐมนตรีไม่ได้ตีความ แต่ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
 ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ซึ่งในที่สุดก็ออกมาในรูป
 “ระเบียบว่าด้วยการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒”
 ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒ เป็นต้นไป (โปรดสังเกตุว่า ระเบียบใหม่ไม่
 ได้พูดถึงเรื่องลา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการตีความอีก) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้

กระทรวงการคลังรับไปแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน และให้ ก.พ. แก้ไขกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือนให้สอดคล้องกับระเบียบใหม่ต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลังได้แก้ไขข้อ ๓ ของระเบียบเรื่องการจ่ายเงินเดือนระหว่างลา เป็นต้น

“ข้าราชการที่ไม่ได้ปฏิบัติราชการเพราะไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาชั้นได้”

ในส่วนที่เกี่ยวกับ ก.พ. นั้น การแก้ไขกฎ ก.พ. ย่อมต้องใช้เวลาอยู่บ้าง เพราะต้องพิจารณาปรับปรุงเรื่องอื่น ๆ ด้วยในคราวเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ก.พ. ได้วางหลักการไว้ว่า สำหรับผู้ที่ไปศึกษา จะนับเวลาศึกษามาพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือนให้ไม่ได้ และได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการที่ไปฝึกอบรมหรือดูงานไว้แล้ว ซึ่งจะได้นำไปกำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน แต่ในขณะที่การแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ยังไม่แล้วเสร็จ ส่วนราชการต่าง ๆ ก็ต้องขอให้ ก.พ. พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

แม้ว่าผู้ตอบปัญหาจะไม่สามารถตอบคำถามของคุณหมอให้ละเอียดกว่านี้ตามที่ได้อธิบายไว้เนื่องจากหน้ากระดาษมีจำกัด แต่ก็หวังว่าคุณหมอกคงจะเข้าใจแล้วนะครับว่า จะนับเวลาศึกษามาพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่ได้ สำหรับผู้ที่ไปเลื่อนเงินเดือนไปแล้ว ก็ขอให้ถือว่าเป็นทานตามที่เขาร้อง ๆ กันอยู่เถิดครับ และสำหรับส่วนราชการที่ได้ออกคำสั่งดังกล่าว ก็ขอให้คิดว่า *Errarum humanum est* หวังว่าคงไม่คิดว่าผู้ตอบปัญหานี้ว่าแต่เขาโอหেলাเป็นเองนะครับ เจตนาที่เพียงต้องการส่งคำพิพากษาเป็นภาษาลาตินมาให้คุณหมอซึ่งคงได้เรียนรากศัพท์ลาตินมาแล้วคิดเป็นการบ้านเล่น ๆ สมกับที่คุณหมอได้ถามปัญหาหนังก้อย แต่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมไปให้ผู้ตอบปัญหาใช้เวลาบคิตอยู่หลายวัน

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔
๒. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกระทรวงการต่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๔
๓. พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔
๔. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเศรษฐสัมพันธ์ และในกรมเจ้าท่า
๕. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดัง

ต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ราชการกระทรวงศึกษาธิการ แยกเป็น

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรมการฝึกหัดครู

(๔) กรมการศาสนา

(๕) กรมพลศึกษา

(๖) กรมวิชาการ

(๗) กรมวิสามัญศึกษา

(๘) กรมศิลปากร

(๙) กรมสามัญศึกษา

(๑๐) กรมอาชีวศึกษา

(๑๑) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการกระทรวงการต่างประเทศ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ.

๒๕๐๙

อาศัยตามความในมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกระทรวงการต่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ดังนี้

๑. กองกลาง
๒. กองการเจ้าหน้าที่และฝึกอบรม
๓. กองคลัง
๔. กองพิธีการและรักษาสถานที่
๕. กองบรรณาธิการและห้องสมุด
๖. กองหนังสือเดินทาง
๗. กองวิทยุโทรเลข
๘. ส่วนราชการในต่างประเทศ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๔

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งออกเป็น ๕ แผนกคือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกการเจ้าหน้าที่
- (๓) แผนกห้องสมุด
- (๔) แผนกบัญชีและพัสดุ
- (๕) แผนกการเงิน

๒. กองการประชุม แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกระเบียบวาระ
- (๒) แผนกรายงานการประชุม
- (๓) แผนกญัตติ
- (๔) แผนกกระทู้ถาม

๓. กองกรรมมาธิการ

๔. กองวิเทศสัมพันธ์

๕. กองปฏิคมและสถานที่ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกปฏิคม
- (๒) แผนกสถานที่
- (๓) แผนกขยายเสียงและบันทึกเสียง
- (๔) แผนกตำรวจรัฐสภา

มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษากฎการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมวดหก พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๐ วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๔

๗๐ กฎหมายและระเบียบใหม่

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๐ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเศรษฐสัมพันธ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมเศรษฐสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐกิจ

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๓๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
พนักงานเผยแพร่วินิจฉัยคดี	เสมียนพนักงาน
พนักงานสืบราคาจัดวาง	”
บุคลากรตรี	ประจำแผนก
พนักงานเผยแพร่วินิจฉัยคดี	”
พนักงานสืบราคาตรี	”
พนักงานเผยแพร่วินิจฉัยโท	หัวหน้าแผนก
พนักงานเผยแพร่วินิจฉัยเอก	หัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๗ วันที่ ๖ พ.ค. ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๑ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมเจ้าท่า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๗๕ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓. ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานสำรวจจตุรา	เสมียนพนักงาน	
ตรังเรือ	„	
เจ้าท่าจังหวัดผู้ช่วย	ประจำแผนก	
ช่างเครื่องเรือตรี	„	
นายท้ายเรือตรี	„	
นายทะเบียนเรือชั้น ๒	„	
พนักงานตรวจการขนส่งสัตว์	„	
พนักงานอัตราน้ำคว	„	
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๒	หัวหน้าแผนก	
เจ้าท่าจังหวัดโท	„	ที่ทำการเจ้าท่าจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
คณกลเรือชั้น ๒	„	
คณเรือ	„	
คณภน	„	
นักวิชาการขนส่งโท	„	
นายช่างตรวจเรือชั้น ๒	„	
นายทะเบียนเรือชั้น ๑	„	

๑๒ กฎหมายและระเบียบใหม่

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ผู้บังคับการเรือชั้น ๒	หัวหน้าแผนก	เรือเค็ดทะเลในฐานะ หัวหน้าแผนก
พนักงานอัครานาโท	”	
รองคณบดีเรือ	”	
เจ้าพนักงานตรวจท่าชั้น ๑	หัวหน้ากอง	
เจ้าพนักงานนำร่อง	”	
คณบดีเรือชั้น ๑	”	
นายช่างตรวจเรือชั้น ๑	”	
ผู้บังคับการเรือชั้น ๑	”	เรือเค็ดทะเลในฐานะ หัวหน้ากอง
พนักงานขนส่งทางน้ำเอก	”	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๗ วันที่ ๖ พ.ค. ๒๕๑๔

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๕๒ (พ.ศ. ๒๕๑๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์

จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๖๕ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ส่วนราชการใดจะใช้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ใน กฎ ก.พ. นี้บรรจุในตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. อนุมัติ

ข้อ ๔ การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓ โดยจะให้ได้รับเงินเดือนในชั้น อนัตถ์ และชั้นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อนัตถ์ ๒ ชั้น ๙๐๐ บาท

(๒) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสองปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อนัตถ์ ๓ ชั้น ๙๐๐ บาท

(๓) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ (เซลล์วิทยา) จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสองปี ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อนัตถ์ ๓ ชั้น ๙๐๐ บาท

(๔) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๑) ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาในตำแหน่งตามข้อ ๓ คิดค่านับมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี และขณะนั้นยังดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อนัตถ์ ๑ ชั้นค่า

(๕) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๒) หรือ (๓) ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ในตำแหน่งตามข้อ ๓ คิดค่านับมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี และขณะนั้นยังดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อนัตถ์ ๑ ชั้นค่า

๑๔ กฎหมายและระเบียบใหม่

ข้อ ๕ การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามข้อ ๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ให้บรรจุจากผู้สอบคัดเลือกได้ เว้นแต่การบรรจุผู้มีสัญญาผูกมัดการเข้ารับราชการตามความต้องการของกระทรวงทบวงกรมใด จะบรรจุจากผู้ได้รับการคัดเลือกก็ได้ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

การสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก การตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการ หลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่จะประกาศใช้แทนต่อไป

ข้อ ๖ การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามข้อ ๔ (๔) หรือ (๕) ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบคัดเลือก ตามหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกที่ ก.พ. อนุมัติ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธานก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๖ วันที่ ๖ พ.ค. ๒๕๑๔

หม่ายกำหนดการ

เสด็จออกรับคำถวายพระพรในมหามงคลสมัย

เถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเษก ๒๕ ปี

มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๔

เลขาธิการพระราชวัง รับพระบรมราชโองการเหนือเกล้าฯ สั่งว่าโดยที่คณะรัฐมนตรี
ซึ่ง จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติตั้งคณะกรรมการจัดงานพระราชพิธี
รัชดาภิเษกขึ้น เพื่อจัดงานเฉลิมฉลองในมหามงคลสมัยที่ได้เถลิงถวัลยราชสมบัติมาบรรจบครบ
๒๕ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สำนัก
พระราชวังเตรียมการที่จะเสด็จออกรับคำถวายพระพร ดังรายการต่อไปนี้

วันพุธที่ ๙ มิถุนายน เวลา ๑๐ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยทางพระทวาร
เทวราชมเหศวร์ ในพระบรมมหาราชวัง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนือพระที่นั่ง
พุดตานกาญจจินสหาสน์บนพระราชบัลลังก์ ภายใต้ฉัตรพญามหาเศวตฉัตร มหาดเล็กกราบ
ขวาม่านไชยพระวิสูตร ดำรวจหลวงชูพู่ดอกไม้ทองเป็นสัญญาณ ชาวพนักงานประโคมกระทั่งแตร
มโหระทึก ทหารกองเกียรติยศถวายเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ขณะนั้น
ทหารบก ทหารเรือ ยิงปืนใหญ่ยิงถวายเคารพเฉลิมพระเกียรติฝ่ายละ ๒๑ นัด พระสงฆ์ใน
พระอารามทั้งหลายเจริญชัยมงคลคาถาถวายพระพร และวัดในศาสนาอื่นพร้อมกันย่ำระฆังถวาย
๗ ลาทั่วราชอาณาจักร สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระบรมวงศานุวงศ์
คณะรัฐมนตรี ข้าราชการและสมาชิกวุฒิสภา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทตามลำดับ ครั้นสุดเสียง
ประโคมแล้ว พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต้นไม้

ทองเงิน ชูเทียนแพ แล้วกราบบังคมทูลพระกรุณาถวายพระพรชัยมงคลแทนพระบรมวงศานุวงศ์
จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต้นไม้ทองเงิน ชูเทียนแพ
แล้วกราบบังคมทูลพระกรุณาถวายพระพรชัยมงคลแทนคณะรัฐมนตรี ข้าราชการทหารพลเรือน
พื้นเอก นายวรากรบัญชา ประธานรัฐสภา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต้นไม้ทองเงิน ชูเทียนแพ
แล้วกราบบังคมทูลพระกรุณาถวายพระพรชัยมงคลแทนสมาชิกรัฐสภา จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสตอบ มหาเด็กรวักรับ ขวาม่านปิดพระวิสูตร ดำรงจหลวงชูพุ่ม
ดอกไม้ทองเป็นสัญญาณ ชาวพนักงานประโคมกระทั่งแตรมโหรีทักษิณ ทหารกองเกียรติยศถวาย
เคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี พระบาทสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จขึ้นพระที่นั่งไพศาลทักษิณทางพระทวารเทเวศรัชมเหศวร์

วันนี้ แต่งกายเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายมหาจักรี สายสร้อยจุลจอมเกล้า

อนึ่ง ในวันที่ ๕ ตั้งแต่เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา สำนักพระราชวังจะได้จัด
สำหรับฉลองพระนามและลงนามถวายพระพรไว้ที่ในพระบรมมหาราชวัง

แต่งกายแบบเครื่องแบบปรกติขาว

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน เวลา ๑๑ นาฬิกา ๓๐ นาที พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง
พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ทหารกองเกียรติยศถวายเคารพ แตรวง
บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี จบแล้ว คณะทูตต่างประเทศและผู้แทนฝ่ายกงสุล เข้าทูล
ละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรเนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมฉลองราชสมบัติมาบรรจบครบ ๒๕ ปี
มีพระราชดำรัสตอบ แล้วเสด็จขึ้น ทหารกองเกียรติยศถวายเคารพ แตรวงบรรเลงเพลง
สรรเสริญพระบารมี

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายมหาจักรี เฝ้าฯ เฉพาะเจ้าหน้าที่

วันนี้ เวลา ๑๖ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงจตุรปูเทียนถวายนมัสการพระ
 พุทธมหารัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระ
 พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาไลย
 แล้วพระสงฆ์ ๘๐ รูปมีสมเด็จพระสังฆราช เป็นประธาน พร้อมด้วยสมเด็จพระราชาคณะ
 พระราชาคณะ จะได้เจริญพระพุทธมนต์คาถาถวายพระพรเนื่องในมหามงคลสมัยเถลิงถวัลยราช
 สัมบัติบรรจบครบ ๒๕ ปี แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม
 ราชินีนาถ เสด็จออกหน้าพระอุโบสถ บรรพชิตญวนและจีนถวายพระพรชัยมงคล แล้วเสด็จ
 พระราชดำเนินกลับ

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายมหาจักรี สายสร้อยจุลจอมเกล้า.

สำนักพระราชวัง

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ข่าวราชการ

พุทธทศย์ มณิศร์

การสร้างเหรียญรัชดาภิเษกและเหรียญกษาปณ์ทองคำและเงิน

เนื่องในวโรกาสการเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะครบรอบ ๒๕ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายนนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงการคลังโดยกรมธนารักษ์ เป็นผู้สร้างเหรียญขึ้นเป็นครั้งแรก ในพระราชพิธีรัชดาภิเษก รวมสองประเภท คือเหรียญรัชดาภิเษกและเหรียญกษาปณ์

เหรียญรัชดาภิเษกได้ผลิตขึ้นเป็นสองชนิด คือ เหรียญสำหรับสุภาพบุรุษและเหรียญสำหรับสุภาพสตรีประดับ ซึ่งเหรียญรัชดาภิเษกประชาชนสามารถใช้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือจะประดับโดยใช้ห้อยคอก็ได้ เหรียญรัชดาภิเษกที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นเหรียญเงินสีขาว รูปกลมแบนน้ำหนักประมาณ ๒๐ กรัม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๑ เซนติเมตร โดยมีส่วนผสมของเงิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ และทองแดง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ด้านหน้าของเหรียญมีพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหันพระพักตร์ทางเบื้องซ้าย ทริมขอบมีอักษรว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร” ด้านหลังมีรูปพระราชลัญจกรประจำพระองค์ ทริมขอบมีอักษรว่า “พระลี้กพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔” และมีเลข ๙ ทำด้วยเงินติดที่ห่วง สำหรับสุภาพบุรุษใช้ห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓.๑ เซนติเมตร แพรแถบมีสีเหลืองริมสีเขียว และมีรูสีขาวขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สำหรับสุภาพสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบสีอย่างเดียวกัน โดยผูกแพรแถบเป็นรูปแมลงปอ เหรียญรัชดาภิเษก ประชาชนใช้ประดับได้ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายนนี้เป็นวันพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี

สำหรับเหรียญรัชดาภิเษก สำหรับสุภาพบุรุษใช้ประดับ นั้นจะสร้าง จำนวน ทองสน ๘ หมื่นเหรียญ ส่วนเหรียญที่สุภาพสตรีใช้ประดับจะสร้างทั้งหมด ๒ หมื่นเหรียญ เหรียญทั้งสองประเภทจำหน่ายในราคาเท่ากัน คือเหรียญละ ๕๐ บาท

ส่วนเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกในพระราชพิธีราชาภิเษกนั้นได้สร้างขึ้นรวม ๓ ชนิด คือ ชนิดแรกเป็นเหรียญทองคำราคา ๘๐๐ บาท ชนิดที่สองเป็นเหรียญทองคำราคา ๔๐๐ บาท และชนิดที่สามเป็นเหรียญเงินราคา ๑๐ บาท เหรียญกษาปณ์ทั้ง ๓ ชนิดราคามีรูปลักษณะเหมือนกัน เว้นแต่มีน้ำหนักและขนาดไม่เท่ากัน และบอกราคาในเหรียญแตกต่างกัน โดยเหรียญกษาปณ์ทองคำราคา ๘๐๐ บาท มีส่วนผสมของทองคำ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ เงิน ๓ เปอร์เซ็นต์ และทองแดง ๗ เปอร์เซ็นต์ มีน้ำหนักเหรียญละ ๒๐ กรัม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐ มิลลิเมตร หนา ๑.๗๕ มิลลิเมตร ด้านกลางเหรียญมีพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเครื่องบรมราชาภิเษก ทรงแสดงพระองค์ครุฑ ฉินพระพักตร์ทางเบื้องซ้าย ภายในวงขอบเบื้องบนมีข้อความว่า "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙" ด้านล่างมีข้อความว่า "ครองราชครบ ๒๕ ปี" ด้านหลังกลางเหรียญมีพระปรมาภิไธยย่อ "ภปร" ประดิษฐานเหนือพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ ภายใต้พระบวรเศวตฉัตร เพล່งรัศมีใหญ่ยื่นออกไปโดยรอบ ภายในวงขอบเบื้องบนมีข้อความว่า "รัฐบาลไทย ๙ มิ.ย. ๒๕๑๔" ด้านล่างมีข้อความบอกราคาว่า "๘๐๐ บาท" ด้านตัวกระหนกวงขอบนอกมีเพียงจักร พันเหรียญขัดมัน แต่ลวดลาย และพระบรมรูปด้าน ส่วนเหรียญกษาปณ์ทองคำ ราคา ๔๐๐ บาทมีส่วนผสมเช่นเดียวกับเหรียญราคา ๘๐๐ บาท แต่มีน้ำหนักน้อยกว่า คือเพียง ๑๐ กรัม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๓ มิลลิเมตร หนา ๑.๕๐ มิลลิเมตร ส่วนเหรียญกษาปณ์เงินราคา ๑๐ บาท มีส่วนผสมของเงิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ทองแดง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐.๕ มิลลิเมตร หนา ๑.๖๐ มิลลิเมตร น้ำหนักเหรียญละ ๕ กรัม

สำหรับจำนวนเหรียญกษาปณ์นั้น ได้สร้างเหรียญกษาปณ์ทองคำราคา ๘๐๐ บาท จำนวน ๑๒,๐๐๐ เหรียญ เหรียญกษาปณ์ทองคำราคา ๔๐๐ บาท จำนวน ๓๒,๘๒๔ เหรียญ และเหรียญกษาปณ์เงิน ราคา ๑๐ บาท จำนวน ๒ ล้านเหรียญ ทั้งนี้กำหนดจะจำหน่ายเหรียญราชาภิเษก และเหรียญกษาปณ์ทั้งสามชนิด ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน นี้ เป็นต้นไป โดยกรมธนารักษ์จะจัดจำหน่ายที่แผนกคลังในกรมธนารักษ์ สำหรับส่วนราชการอื่น องค์กรหรือรัฐวิสาหกิจที่ร่วมมือกันขอซื้อเป็นจำนวนมากจะจัดจำหน่ายที่กองคลังกลางในพระบรมมหาราชวัง ส่วนในจังหวัดต่าง ๆ ที่ไม่สามารถซื้อเองได้ จะรวบรวมติดต่อขอซื้อมายังกรมธนารักษ์ก็ได้

การช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ ให้แก่ ไซระเบียบ การช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะขยายการช่วยเหลือออกไปอีก ทั้ง ประเภทของโรงเรียนและเงินบำรุงการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ โรงเรียนประชาบาลซึ่งแต่เดิมสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ และบัดนี้ ได้อโอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด คงได้รับสิทธิตามที่ เคยได้รับอยู่เดิม กับเพื่อให้คลุมไปถึงโรงเรียนสาธิตที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จัดตั้งขึ้นด้วย

สำหรับ “เงินบำรุงการศึกษา” ก็ให้ขยายความให้กว้างออกไปอีก คือให้หมายถึง เงินที่ โรงเรียนเก็บในปีการศึกษา เป็นค่าลงทะเบียนหรือขึ้นทะเบียน หรือค่าสมัครเข้าเรียน ค่าบำรุงห้องสมุดหรือห้องวิทยาศาสตร์ ค่าบำรุงพลศึกษาและหัตถศึกษา ค่าบำรุงโรงเรียนหรือค่า บำรุงวิทยาลัย ค่าวัสดุฝึกหัดหรือค่าภาคปฏิบัติหรือค่าบำรุงศิลปศึกษา ค่าห้องพยาบาล ค่ากิจกรรม เสริมหลักสูตร และค่าบำรุงอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกัน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดใน อัตราที่ไม่สูงกว่าที่ส่วนราชการซึ่งโรงเรียนสังกัดกำหนด

ระเบียบนี้จะเริ่มใช้ตั้งแต่การเบิกเงินประจำภาคแรกของปีการศึกษา ๒๕๑๔ เป็นต้น ไป “ปีการศึกษา” หมายความว่าปีการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม มหา วิทยาลัย เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด

ข่าวดี (อีกครั้ง) สำหรับผู้ที่ประสงค์จะไปศึกษาชั้นปริญญาโท ณ ต่างประเทศด้วยทุน รัฐบาล

ตามที่ “วารสารข้าราชการ” ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๔ ได้ลงข่าวเกี่ยวกับการ จัดสรรทุนรัฐบาลประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๕ ของ ก.พ. พร้อมทั้งได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ จำนวนทุนและสาขาวิชา ให้ทราบแล้วนั้น ปรากฏว่าได้มีผู้สนใจติดต่อขอทราบรายละเอียด เพิ่มเติมทั้งทางจดหมาย โทรศัพท์ และมาติดต่อด้วยตนเอง โดยประสงค์จะทราบรายละเอียด ในแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งประเทศที่ไปศึกษา

เพื่อสนองความต้องการของผู้ที่สนใจดังกล่าว “วารสารข้าราชการ” จึงขอนำราย ละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาและประเทศ ที่จะไปศึกษาในระดับปริญญาโท ลงในฉบับนี้ ส่วนใน ระดับปริญญาตรีนั้น ก.พ. ได้ดำเนินการรับสมัครเรียบร้อยแล้ว

ลำดับตอนที่ สาขาวิชา ประเทศที่ไปศึกษา	ลำดับตอนที่ สาขาวิชา ประเทศที่ไปศึกษา
๓๒. Forestry Extension สหรัฐอเมริกา	๔๖. วิศวกรรมสำรวจเน้น สหรัฐอเมริกา
๓๓. เศรษฐศาสตร์ สาขา เศรษฐศาสตร์ขนส่ง	Survey and Mapping "
๓๔. วิศวกรรมไฟฟ้า	๔๗. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เน้น
๓๕. Nuclear Chemistry	Social Research and Planning "
๓๖. เศรษฐศาสตร์การเกษตร เน้น Economics of Resources Development	๔๘. วิศวกรรมสุขาภิบาล "
๓๗. วิศวกรรมชลประทาน	๔๙. สังคมวิทยาเน้นการวิจัยทางสังคม "
๓๘. วิศวกรรมเครื่องกลเน้น Machine Design	๕๐. กฎหมาย เน้น กฎหมายอาญา และวิธีพิจารณาความอาญา
๓๙. วิศวกรรมขนส่ง เน้น Planning	๕๑. กฎหมายเน้นกฎหมาย อังกฤษ แพ่งและกฎหมายพาณิชย์
๔๐. ปฐพีวิทยาเน้น Soil Physics	๕๒. เศรษฐศาสตร์สาขา สหรัฐอเมริกา เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๔๑. เศรษฐศาสตร์การเกษตร สหรัฐอเมริกา เน้น Farm Management	๕๓. บริหารธุรกิจสาขาการตลาด "
๔๒. เศรษฐศาสตร์เน้น Marketing and Prices	๕๔. เศรษฐศาสตร์การเกษตร สาขาการตลาด "
๔๓. วิศวกรรมเครื่องกล เน้น Pipeline Technology	๕๕. บริหารธุรกิจ เน้น Management
๔๔. Psychology สหรัฐอเมริกา	๕๖. จุลชีววิทยาเน้น อังกฤษ Bacteriology
๔๕. Criminology	๕๗. Medical Technology สหรัฐอเมริกา เน้น Biochemistry
	๕๘. Psychiatry เน้น คานาคา Community Psychiatry

ลำดับทุนที่	สาขาวิชา	ประเทศที่ไปศึกษา	ลำดับทุนที่	สาขาวิชา	ประเทศที่ไปศึกษา
๕๙.	สาธารณสุขศาสตร์ เน้น Rural Health	อังกฤษ	๖๓.	วิศวกรรมอุตสาหกรรม สาขา Production	สหรัฐอเมริกา
๖๐.	สาธารณสุขศาสตร์ เน้น Environmental Sanitation	สหรัฐอเมริกา	๖๔.	วิศวกรรมเครื่องกล เน้น Design Analysis	„
๖๑.	Manufacturing Pharmacy เน้น Pharmaceutical Analysis	„	๖๕.	Chemical Technology เน้น Pulp and Paper Technology	„
๖๒.	วิศวกรรมอุตสาหกรรม	„	๖๖.	จุลชีววิทยา เน้น Industrial Fermentation	„

อนึ่ง ทุนที่จัดสรรให้ครูสภาจัดสอบรวม ๑๐ ทุนนั้น ได้ทราบว่าครูสภาได้กำหนดสาขาวิชาและประเทศที่ไปศึกษาแล้ว ดังนี้

- ทุนที่ ๑ ให้ศึกษาวิชา Curriculum Instruction and Evaluation ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๒ ให้ศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๓ ให้ศึกษาวิชา English Language and Literature ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๔ ให้ศึกษาวิชาเคมี ณ ประเทศอังกฤษ
- ทุนที่ ๕ ให้ศึกษาวิชา Secondary School Curriculum Development ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๖ ให้ศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ และคณิตศาสตร์ข้าง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๗ ให้ศึกษาวิชาจิตรศิลป์ภาพเขียน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๘ ให้ศึกษาวิชาจลนศาสตร์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ทุนที่ ๙ ให้ศึกษา วิชาพลศึกษา สุขศึกษา วิชาเฉพาะ Test and Measurement ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ทุนที่ ๑๐ ให้ศึกษาวิชา Research and Measurement ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
ขอแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่งว่า ทุนที่ ก.พ. จัดสอบในระดับปริญญาโทจำนวน ๖๖
ทุน ดังกล่าวแล้ว นั้น ก.พ. จะดำเนินการรับสมัครสอบแข่งขันในราวเดือนกรกฎาคม ศกนี้
อนึ่ง ในการสอบครั้ง^๕ ก.พ. จะได้ดำเนินการสอบทุนรัฐบาล (โดยใช้เงินทุน
ไปรษณีย์โทรเลข) ตามความต้องการของกรมไปรษณีย์โทรเลขไปศึกษาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
สาขา Communication วิชา Postal Administration ฯลฯ จำนวนหลายทุนด้วย

เย็บปกแข็งรวมเล่ม

วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๑๓ และปีก่อนๆ

ค่าเย็บปก ๑๕.๐๐ บาท

ค่าส่งกลับทางไปรษณีย์ ๕.๐๐ บาท

ส่งเย็บได้ที่บริการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓

ส่งเงินในนามผู้จัดการสวัสดิการ ก.พ.

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

บรรณาธิการแถลง

เนื่องด้วยวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ เป็นวันพระราชพิธีชดากิเชก จึงได้นำเรื่องที่
เกี่ยวกับวันสำคัญดังกล่าวมาเพื่อท่านสมาชิกได้ทราบโดยทั่วถึงกัน

ท่านสมาชิกส่วนมากได้ขอร้องให้เพิ่มคอลัมน์ของวารสารข้าราชการดังนี้

๑. ขอให้เพิ่มคอลัมน์แนะนำตอบเพื่อเตรียมตัวสอบเลื่อนชั้น เช่นจากชั้นจตุวาเป็น
ชั้นตรี หรือชั้นตรีเป็นชั้นโท เพื่อจะได้ใช้คู่มือเป็นแนวเพื่อเตรียมตัวสอบ

เพื่อประโยชน์ของสมาชิก คณะผู้จัดทำจะเพิ่มคอลัมน์แนะนำตอบสอบเลื่อนชั้นโดย
จะคัดเลือกคำถามหลักจากวิชาความรู้ทั่วไป ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน ตลอดจนการปกครองบังคับบัญชา เป็นต้น ในฉบับนี้จึงได้นำแนว
คำตอบวิชาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการ
พลเรือนชั้นตรี ในสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมาให้พิจารณา

๒. ขอให้พิมพ์ปัญหาลับสมอง ซึ่งหากจะจัดให้มีการชิงรางวัลสมนาคุณด้วยก็จะเป็น
กำลังใจให้มีส่วนร่วมรายการปัญหาลับสมองมากขึ้น

๓. ขอให้จัดพิมพ์ภาพประกอบคำบรรยาย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันใน
การทำงานของข้าราชการ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับหัวหน้ากับลูกน้อง หรือลูกน้องกับลูกน้อง
ด้วยกัน หรือหัวหน้าต่อหัวหน้าด้วยกัน เป็นต้น

คณะผู้จัดทำวารสารยินดีจัดให้มีคอลัมน์ดังกล่าว โดยจะนำลงในฉบับต่อไป อย่างไรก็ตาม
ก็ดี คณะผู้จัดทำใคร่ขอให้ท่านสมาชิกหรือบรรณาธิการมิตร ได้มีส่วนร่วมในเรื่องข้อ ๑, ๒ และ
๓ ด้วย ฉะนั้นหากท่านสมาชิกจะกรุณาส่งเรื่องดังกล่าวมาให้กองบรรณาธิการด้วย ก็จะทำให้
วารสารมีรสตรงตามความต้องการของท่านสมาชิกมากขึ้น

เนื่องด้วยมีความจำเป็นบางประการจึงไม่สามารถนำคอลัมน์เกี่ยวกับ ถาม ตอบปัญหา
เกี่ยวกับงานและระเบียบการคลัง และความรู้ภาษาอังกฤษมาลงในวารสารประจำเดือนมิถุนายน
ได้ คณะผู้จัดทำวารสารจึงขอภัยในข้อขัดข้องดังกล่าวด้วย

ขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยให้ความรู้ทางค่านวิชากรและปฏิบัติการในวารสารฉบับนี้คือ
ดร. เกษม ศิริสัมพันธ์ พ.ต. อรรถ วิชัยกุล คุณบุญหยด พันธุ์เพ็ง คุณกิจจา ปุณณัน
คุณวัลลภ ชัยพิพัฒน์ คุณสมบูรณ์ ผดุงเจริญ คุณวิเชียร เกตุสิงห์ และ คุณจำลอง
อินทรกำแหง
